

Kommuneplan for Dovre

DOVRE KOMMUNE

AREALDELEN

GODKJENT

Vår visjon og vårt hovedmål:
"Dovre er livskvalitet – du trives i Dovre".

Innholdsfortegnelse

1. Arealpolitikk.....	3	4.2.4	Fritidsbebyggelse.....	39
1.1 Landbruk.....	3	4.2.4.1	Plankrav.....	39
1.2 Setre	5	4.2.4.2	Rekkefølgebestemmelser	39
1.3 Måsåhus og andre mindre hus i utmerka	6	4.2.5	Offentlig og privat tjenesteyting.....	40
1.4 Kulturvern	7	4.2.5.1	Plankrav.....	40
1.5 Naturområder	10	4.2.6	Fritids- og turistformål.....	40
1.6 Biologisk mangfold.....	12	4.2.6.1	Plankrav.....	40
1.7 Vilt og fisk.....	13			
1.8 Friluftsliv	14	4.3	Samferdselsanlegg og infrastruktur	41
1.9 Motorferdsel i utmark.....	17	4.3.1	Byggegrense	41
1.10 Samordnet areal- og transportplanlegging	18	4.3.2	Utvidet bruk av avkjørsler.....	41
1.11 Samferdsel	18			
1.12 Risiko og sårbarhet	20	4.4	Landbruks- natur og friluftsområder - LNFR.....	41
1.13 Kraftutbygging.....	20	4.4.1	Generelt.....	41
1.14 Massetak	21			
1.15 Byggeområder	52	4.5	Bruk og vern av vassdrag med	
1.16 Hensynssoner			tilhørende strandsone	42
2. Overordnet ROS arealdelen		4.5.1	Bestemmelser om bygging for områder	
herunder avbøtende tiltak	28	4.5.2	inntil 50m fra vassdrag	42
2.1 Innledning.....	28		Bestemmelser om tiltak på landbruks-	
2.2 Status.....	28		eiendommer i områder inntil	
2.3 Utfordringer og beskrivelse			50 m fra vassdrag.....	43
av aktuelle risikoforhold	28			
2.4 Avbøtende tiltak.....	31	4.6	Hensynssoner	42
3. Samlet vurdering	32	4.6.1	Sikrings-, støy og faresoner	
4. Bestemmelser og retningslinjer.....	32		med fareårsak eller miljørisiko.....	43
4.1.1 Generelle bestemmelser	33	4.6.2	Område for grunnvannsforsyning.....	43
4.1.2 Plankrav.....	33	4.6.2.1	Bestemmelse om hensynssoner grunnvann.....	43
4.1.3 Dispensasjon.....	33	4.6.3	Støysoner.....	43
4.1.4 Utbyggingsavtaler	33	4.6.3.1	Bestemmelse i støysoner	43
4.1.5 Energi.....	34	4.6.4	Faresoner.....	43
4.1.6 Bestemmelser om rekkefølgekrav	34	4.6.4.1	Bestemmelser til faresone langs el.ledning.....	43
4.1.7 Bestemmelser om universell utforming.....	34	4.6.5	Bestemmelse til aktsomhetsområde skred.....	43
4.1.8 Estetikk og grønnsstruktur.....	34	4.6.6	Sone med særlig hensyn til landbruk,	
4.1.9 Skilting	35		reindrift, friluftsliv, grønnsstruktur,	
4.1.10 Bestemmelser om kulturlandskap			landskap eller bevaring av naturmiljø	
og kulturminner	36		eller kulturmiljø med angivelse av	
4.1.11 Barn og unges interesser	36		interesse	43
4.1.12 Samfunnssikkerhet og beredskap (ROS-analyse).....	36	4.6.7	Sone med særlig hensyn til friluftsliv.....	43
4.1.13 Avløp for eiendommer som ikke		4.6.8	Hensynssoner med særlig	
er tilknyttet off. avløpsanlegg	37		hensyn til landskap.....	43
4.1.14 Virkning av planen	37	4.6.9	Retningslinje om skjøtsel og tiltak	
			i seterområdene	44
4.2. Bebyggelse og anlegg	37	4.6.10	Hensynssoner for bevaring av naturmiljø.....	44
4.2.1 Ny boligbebyggelse.....	37	4.6.10.1	Bestemmelser for bevaring av naturmiljø.....	44
4.2.1.1 Plankrav.....	37	4.6.10.2	Hensynssoner for båndlegging	
4.2.2 Områder avsatt til næringsvirksomhet.....	38		etter naturmangfoldsloven	44
4.2.2.1 Plankrav.....	38	4.6.10.3	Bestemmelse til hensynssone	
4.2.3 Områder avsatt til råstoffutvinning	38		for båndlegging etter naturmangfoldsloven.....	45
4.2.3.1 Plankrav.....	38	4.6.11	Hensynssone hvor gjeldende	
			reguleringsplan fortsatt skal gjelde.....	45
		4.6.12	Bestemmelse til hensynssone for	
			gjeldende reguleringsplaner.....	45

Utsikt over Dovreskogen

1 Arealpolitikk

1.1 Landbruk

Fakta:

Nasjonale målsettinger (St.meld. nr 9 (2011-2012): "Landbruks- og matpolitikken. Velkommen til bords.") sier: *"Det skal legges til rette for økt produksjon av jordbruksvarer som det er naturgitt grunnlag for og som markedet etterspør, slik at selvforsyningsgraden kan opprettholdes. Det er viktig med et aktivt og bærekraftig landbruk over hele landet, og en variert bruksstruktur. Det ønskes en raskere omsetningstakt av landbrukseiendommer og at ubebodde eiendommer blir brukt til boliger."*

Dovre kommune har vel 31600 dekar jordbruksareal i drift. Tendensene er at det aktive jordbruksarealet i kommunen øker. Samtidig ser man at mindre, tungdrevne areal går ut av drift.

Dovre kommune fikk i 2010 godkjent en endring/utviding av sin "Forskrift om nedsett konsesjonsgrense" som et ledd i dette arbeidet.

Bruken av utmarksbeite har tradisjonelt vært veldig viktig for husdyrproduksjonen i Dovre. Beregning av antallet føreheter høstet av sau og storfe i utmarka viser dette: omtrent 1,4 millioner føreheter i året. I tillegg kommer beiting med geit, hest og villrein, som til sammen utgjør omtrent 800.000 – 900.000 føreheter i året.

Det er cirka 310 landbrukseiendommer i Dovre kommune. Det er fast bosetting på i underkant av 240 av disse.

Når det gjelder skogsdrift har aktiviteten i Dovre vært rimelig stabil, men lavere enn ønskelig de siste årene. Cirka 4 000 m³ tømmer ble tatt ut i 2010.

4 - "Enig og Tro til Dovre faller"

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Færre aktive gårdsbruk fører til mer leiejord og mer intensiv drift. Dette fører til at tungdrevne og marginale jordbruksareal går ut av drift og gror igjen. - I en tid med bruksnedleggelse er det en utfordring å stimulere til økt rekruttering i landbruket. - I forbindelse med jordlovs- og konsesjonslovsbehandlinger må en søke å oppnå gode bruksrasjonaliseringer for å legge til rette for en god og aktiv drift av jordbruksarealet i kommunen. - I tillegg til bruksnedleggelse ser en og at stadig flere gir seg med husdyrbruk. Dette fører til utfordringer i forhold til utmarksbeiting og skjøtsel av kulturlandskapet. - Omtrent 80 landbrukseiendommer i Dovre kommune, gjerne småbruk, står ubebodde. En bør søke å finne muligheter for å få tatt i bruk den ressursen disse tomme brukene/boligene representerer. - Effektiviseringen innen det tradisjonelle landbruket fører til nedgang i sysselsettingen innen næringen.	- All eksisterende dyrket jord skal være i drift - Økt rekruttering til landbruket - Styrket beitenæring/ økt beitebruk - Økt bosetting på småbruk og nedlagte/ ikke aktive bruk - Økt tømmer-avvirkning - Økt aktivitet og sysselsetting i landbruket.	- Søke å oppnå gode bruksrasjonaliseringer - Legge til rette for rekruttering innen landbruket og legge til rette for gode generasjonsskifter. - Stimulere til økt bruk og skjøtsel av utmarka (beiting) via ulike tilskuddsordninger. - Legge til rette for skjøtselstiltak i kulturlandskapet - Styrking av boplikten gjennom restriktiv håndtering av konsesjonslov og Forskrift om nedsatt konsesjonsgrense ("0-konsesjon") - I større grad enn i dag tillate fradeling av tun til boligformål på småbruk. Fradeling skal i så fall skje til helårsbolig, altså en streng håndheving av 0-konsesjon med krav om boplikt i slike tilfelle. - Fradeling gjelder <i>ett/en</i> tun/tomt/bolig Øvre arealgrense på eiendom for å tillate fradeling av tun: * maks 20-25 dekar fulldyrket og/eller overflatedyrket jord, eller * maks 50 dekar produktiv skog, eller * maks 70 dekar totalareal - Eventuell seter skal følge jorda, uavhengig av om ny eier har seter fra før eller ikke. Setra kan etter ny seterforskrift benyttes til tilleggsnæring. - Fradeling kan bare tillates hvis det ikke skaper driftsmessige ulemper for landbruket i området - Stimulere til økt avvirkning av tømmer gjennom ulike tilskuddsordninger. - Det må utarbeides en strategi som ser helheten i de ressurser landbruket rår over innen jord, skog og utmark. Stimulering av tilleggsnæringer, gründervirksomhet og muligheter som de store verneområdene gir er sentrale moment.

Løken seter i Grimsdalen

1.2 Setre

Fakta

Det er cirka 240 setre i Dovre. De fleste av disse ligger på Dovrefjell, i Grimsdalen eller i viggja langs vestsida, men og noen mer spredt og enkeltvis.

En seter består ofte av minst tre hus; seterstue, kokhus og fjøs. Både bygningene og miljøet rundt setrene, med element som gamle løe, gjerder, bruer, råk og lignende, er viktige kulturminner i kulturlandskapet, med stor kulturhistorisk verdi.

Fjellova og Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenningene (”Seterforskrifta”) regulerer utnytting av retter og lunnende m.m. i statsallmenningene, og skal sikre at allmenningene blir brukt på en måte som fremmer næringslivet i bygda og tar vare på naturvern- og friluftslivsinteressene.

Forvaltningsplanene for verneområdene på Dovre-fjell og i Rondane legger en del føringer og rammer for bebyggelse innenfor verneområdene.

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Bruk av setre og utmark er et viktig grunnlag for husdyrholdet i Dovre. Det vil framover bli viktig å sikre setrene og utmarka som en viktig ressurs for gardene i bygda. • En ønsker å opprettholde seterdriften i kommunen, men det er i dag svært få som driver tradisjonell setring med melkeproduksjon i Dovre. • Mange av seterhusene er verdifulle kulturminner som det er viktig å ivareta. En ser dessverre at alt for mange seterhus forfaller.	• Sikre setrene og utmarka som ressurser for gardene i Dovre. • Opprettholde bruk av setrene i Dovre. • Drift av seterkveene/dyrka arealene i fjellet. • Vedlikeholdt bygningsmasse på setrene	• Legge opp til en restriktiv jordlovsbehandling i saker der setre blir søkt fradelte til fritidsformål. Setrene skal følge den dyrka jorda/jordbruksenheten. Dette gjelder og i tilfeller der jord blir solgt som tilleggsjord til landbrukseiendom som har seter fra før. • Legge til rette for aktiv bruk av setrene på Dovrefjell og Grimsdalen (”moderne” seterdrift, inkluderer og bruk av setrene i tilleggsnæring, så som småskala turistvirksomhet). • Se næringsutvikling og kulturminnevern i sammenheng for å legge til rette for en best mulig utnyttelse av setrene, samtidig som en vedlikeholder og tar vare på kulturminnene som setrene representerer.

Verkjesetre i Grimsdalen

*Eksempel på Måsåhus:
Bruvoll-buset i Grimsdalen*

1.3 Måsåhus og andre mindre buer i utmarka

Fakta

Begrepet måsåhus er spesielt for Dovre. Mange av gardene har et lite hus i fjellet, der de overnattet da de hentet ned mose (reinlav) som føring til husdyra. Noen av disse husene er i dag restaurert til fritidshus,

mens andre har omtrent samme standard som før. I tillegg finns det jakt-, fiske- og gjeterbuer som har omtrent samme utseende og standard som måsåhusene.

Utfordringer	Mål	Veivalg
Det er viktig at både måsåhus og andre jakt-, fiske- og gjeterbuer i fjellet blir ivaretatt og at de blir regnet som en ressurs til garden.	- Sikre at måsåhus og andre buer i fjellet blir tatt vare på, og restaurert og vøla etter tradisjonell byggeskikk og slik at bygningene sin kulturhistoriske verdi ikke blir forringet. - Sikre at slike buer, i de tilfella de tilhører en gard, ikke blir fradelt, men fortsatt består som en ressurs for garden	- Legge til rette for restaurering og vedlikehold av bygningene i fjellet etter prinsipp innen tradisjonell byggeskikk og bygningsvern. - Slike tiltak kan få økonomisk støtte gjennom mellom annet kommunale SMIL-tilskudd og Kulturminnefondet. - Buer under 15 m2 kan utvides til dette arealet. Buer over 15 m2 kan ikke utvides, men de kan restaureres innenfor eksisterende areal. - Gå igjennom rutiner for fradeling av måsåhus og i samarbeid med styrene i sameiene få på plass en god formell behandling av disse sakene. - Jordlovs- og eventuell Plan- og bygningslovsbehandling

Kulturlandskap i Dovre - Buåsgård

1.4 Kulturvern

Kulturlandskap

Fakta

Kulturlandskap er landskap som er formet av mennesket sin bruk over lang tid. Tradisjonell landbruksdrift har formet det meste av områda i Dovre gjennom dyrking på innmark, beite for husdyr i innmark og utmark og bruk av utmarka til slått, beite og skogen til byggematerialer og brensel.

Verdien av kulturlandskapet er knyttet til utseende/ det estetiske og biologisk mangfold skapt gjennom bruken av området. På områder som er hardt beita eller slått over lang tid, finner en spesielle planter, lav og sopp som preger vegetasjonen i områder, jf. biologisk mangfold. Dette forsvinner dersom områdene vokser til eller blir gjødsla eller pløyd.

1. Verdifulle kulturlandskap.

Det er registrert 13 områder i Oppland innafor den nasjonale registreringa av Nasjonalt verdifulle kulturlandskap, deriblant 2 områder i Dovre: Grimsdalen og Øverbygde.

2. Bygningsmiljø - byggeskikk

Gardstun med de karakteristiske, store og solsvidde tømmerbygningene preger landskapet, særlig på solsida, på en positiv måte. Flere av gardstunene i Dovre er freda etter kulturminnelova og må derfor også vurderes som kulturminne. Plassering av gardstuna i landskapet, materialvalg, farger, størrelse, utforming, plassering av bygninger i tunet og tallet på bygninger er viktig for hvordan kulturlandskapet blir seende ut.

Kulturlandskap (forts.)

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Endret arealbruk ut fra nye behov – bygging av fritidsboliger og frittstående boliger i kulturlandskapet. • Kulturlandskapet endres og gror igjen som en følge av annen bruk, f.e. skogplanting, lite beiting, redusert hogst, osv. • Endrete driftsformer og krav i landbruket. • Endrete krav til bygningsmessig standard	• Prioritere følgende områder: - Nasjonalt verdifullt kulturlandskap * Grimsdalen, * Øverbygda/Bergsgrenda. • Stimulere til vedlikehold av gamle bygninger og bygningsmiljø gjennom formidling av tilskudd (SMIL, Kulturminnefondet) og rådgiving	• Bedre økonomiske vilkår knyttet til å ta vare på den gamle bygningsmassen i landbruket. • Tilpassa vilkår for landbruket for å ta vare på ekstensive driftsformer som ivaretar kulturlandskapet. • Ikke tilplanting av skog i verdifulle kulturlandskap. • Skjerme åpne kulturlandskap for bygging av fritidsboliger og spredd boligbygging. • Bruke eksisterende virkemiddel i landbruket aktivt til å ta vare på verdifulle kulturlandskapsområder. • Markere regionalt og nasjonalt viktige kulturlandskap som hensynssoner i kommunepanen med egne retningslinjer som kan bidra til at de verdifulle områdene blir tatt vare på.

Bjørnsgardssatre
i Grimsdalen

Kulturminner

Fakta

Kulturminner kan en dele i følgende grupper etter hvordan de skal forvaltes eller etter ”vernestatus”:

- Automatisk freda kulturminne – kulturminnelova §§3-11.
- Vedtaksfreda kulturminne – kulturminnelova §§15-21.
- Bygninger eldre enn 1850 - kulturminnelova § 25
- Kulturminne generelt – Bevering av kulturmiljø som hensynssoner i kommuneplanen § 11-8 og i reguleringsplaner § 12-6 i plan- og bygningslova.

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Forfall og dårleg vedlikehold av freda og verneverdige bygninger og bygningsmiljø. • Press på verneverdige bygninger som ikke tilfredsstiller krav til moderne bruk: krav til energibruk, sanitære forhold, utseende. • Bygninger som ikke er egna for moderne bruk – som f.e. ulike store og små driftsbygninger i landbruket som det ikke er bruk for lenger med de driftsformene garden har. • Eierne ønsker moderne bygninger med moderne komfort og lav vedlikeholdskostnad.	• Et representativt utvalg av den tradisjonelle trebebyggelsen knytta til større bygningsmiljø i landbruket i bygda er tatt vare på. • Bygninger knyttet til jakt og landbruksdrift i utmarka og fjellet er tatt vare på. • Et representativt utvalg av krigsminne i og rundt Dombås er tatt vare på.	• Hensynssoner i kommuneplanen etter pbl. 11-8 pkt. c: ”Sone med særlige hensyn til landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø, med angivelse av interesse” er lagt på spesielt verdifulle områder/bygningsmiljø. Til disse sonene bør det knyttes retningslinjer. • Bruke økonomiske virkemiddel (SMIL, kulturminnefondet osv.) aktivt for å ta vare på truede kulturminner. • Legge til rette for å vise fram og informere om automatisk freda kulturminner som f.e. den gamle fangstkulturen over Dovrefjell. • Legge til rette for å vise fram og informere om krigsminner og krigshistorien i Dovre

Snoheim ved Snobetta

1.5 Naturområder

Fakta

Naturområder har et stort spenn når det gjelder tilrettelegging og inngrep og kan være alt fra en liten perle nær eller i et tettsted, bolig- eller hytteområder til et stort urørt skogs- eller fjellområde. Naturområder har en verdi i seg selv, men er også en viktig ressurs for opplevelser, rekreasjon og friluftsliv. Det er viktig å finne en god balanse mellom tilrettelegging og bruk og områdets naturkvaliteter. Tilrettelegging for en bruk og skjerming for annen bruk er en forutsetning for å ta vare på naturkvalitetene i et område.

Verneområder

Hovedformålet for vernet i Dovrefjell- og Rondaneområdet er å ta vare på sentrale leveområder for villreinstamma i området. Samtidig skal allmennheten ha tilgang på naturopplevelser gjennom tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

- 73% av arealet i Dovre kommune ligger innenfor verneområder eller arealer som vurderes å bli verneområder.
- Innenfor kommunen ligger hele eller deler av tre

nasjonalparker (Dovrefjell-Sunndalsfjella, Dovre og Rondane nasjonalpark)

- Innenfor kommunen ligger hele eller deler av fem landskapsvernområder (Kongsvoll/Hjerkinn/Knutshø, Vesl-Hjerkinn, Fokstugu, Grimsdalen, Dørålen landskapsvernområder).

- Innenfor kommunen ligger hele eller deler av åtte naturreservater (Flåman, Vesl-Hjerkinn-tjønnin, Hjerkinnholen, Haukskardmyre, Grimsdalsmyrin, Mesetermyre, Fokstumyra og Kattuglehømyre naturreservat).

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Ta vare på de små ”naturperlene” som er viktig for folk i hverdagen. • Ta vare på tettstedsnære naturområder både for naturen selv og som områder for rekreasjon og friluftsliv. • Tekniske inngrep i randsona til verneområdene legges i områder som har andre inngrep fra før. • Gjengroing av åpne naturområder.	• Naturverdiene i små og store naturområder i kommunen er sikret.	• God arealdisponering – analyse av arealene slik at attraktive naturområder ikke blir bygget ned. • Sørge for at friareal i og rundt boligområder holder en høy standard. • Skjøtsel er et virkemiddel for å ta vare på naturkvalitetene i noen områder • Legge til rette for flerbruk av deler av naturområder.

Rein i skytefeltet på Hjerkinn

1.6 Biologisk mangfold

Fakta:

Nasjonale resultatmål (St.meld.nr 26 (2006-2007)
Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand.):

- I truede naturtyper skal inngrep unngås, og i hensynskrevende naturtyper skal viktige økologiske funksjoner opprettholdes.
- Kulturlandskapet skal forvaltes slik at (...) biologisk mangfold opprettholdes.
- Truede arter og ansvarsarter skal opprettholdes på eller gjenoppbygges til livskraftige nivåer.

Dovre kommune har følgende registreringer for biologisk mangfold:

Temakart biologisk mangfold viser hvilke arealer som er registrert.

- Viltkart
- Større registreringer utført i fjellområdene og

delvis i hoveddalføret.

- Store arealer i hoveddalføret som ikke er vurdert.

Alle lokaliteter med store biologisk mangfold-verdier er verdsatt etter Direktoratet for naturforvaltning sitt system, som deler inn lokalitetene i viktige (B) og svært viktige (A) områder. I tillegg kommer områder av lokal betydning (C).

Samlet er det kartlagt 50 svært viktige, 86 viktige og 25 lokalt viktige lokaliteter. Denne fordelingen peker klart mot at det er mange, trolig svært mange lokalt viktige områder som så langt ikke er tilstrekkelig dokumentert. Inntrykket gjennom kartlegginger i kulturlandskapet og gjennomgang av ulike kilder er at det nok også står igjen en del svært viktige og viktige lokaliteter som ikke er kartlagt.

Biologisk mangfold (forts.)

Utfordringer	Mål	Veivalg
Det meste av arealet med store biologisk mangfold-verdier i hoveddalføret ligger i områder med store kulturlandskapsverdier, men marginal jordbruksverdi. Det er derfor en utfordring i plansammenheng å legge til rette for at verdiene opprettholdes gjennom tradisjonell jordbruksdrift.	- Bevare områder med biologisk mangfold. - Sikre muligheten for økt biologisk mangfold. - Registrerte A- og B-områder skal bevares. - Opprettholde Snøheimveien og Ringveien.	- Søknadspliktige tiltak i A- og B-områder skal ikke tillates. - Søknadspliktige tiltak i C-områder kan tillates dersom det finnes flere områder med denne naturtypen i kommunen, tiltaket ikke gir negativ påvirkning på bio. mangfoldverdiene eller at gitte avbøtende tiltak oppveier den negative påvirkningen. - Områder med store bio. mangfoldverdier og fragmentert registrering bindes sammen med LNF-områder. - Ferdsl ut fra forskningsresultater.

1.7 Vilt og fisk

Fakta

I Dovre er det organisert jakt på villrein, elg, hjort, rådyr og småvilt (rype, hare, skogsfugl).

Kommunen er, etter ulike regler i viltlova med forskrifter, gitt et samla ansvar for flere virkemidler innen viltforvaltninga, m.a. forvaltning av hjortevilt og bever, fallvilt og jegerprøven. Dovre kommune utgjør ett vald for hjortevilt som består av 21 jaktfelt. Elgutvalet, som består av representanter for grunneierlagene, utarbeider en 5-årig driftsplan for elg, hjort og rådyr. Det er kommunen som viltmyndighet som godkjenner driftsplanen. Elgutvalet fordeler kvoter ut fra driftsplanen.

Kommunen har ansvar for fallviltarbeidet i kommunen. Denne oppgava er satt bort til et fallviltlag.

Det er et betydelig antall storvilt som blir påkjørt på jernbane og på E6.

I Lågen er det tiltrettelagt for fritidsfiske av A/L Lågen fiskeelv.

Fjellstyret administrerer jakt og fiske i statsallmenningene. Fiskekortet i Dovre gjelder på all statsgrunn, samt de private Ryddølstjønn, Knarttjønnin og Langtjønn. Ved Vålåsjoen er det tiltrettelagt for rullestolbrukere.

For fjellområdene rundt Snøhetta blir det også solgt felles fiskekort.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Utnytte det økonomiske potensialet som ligger i jakt generelt, både for grunneiere og næringslivet i kommunen. - Gjennomføre gode viltstelltiltak når kommunen ikke har et viltfond til å finansiere tiltakene. - Det store tallet med påkjørsel av hjortevilt på jernbanen og E6 gjennom kommunen	- Dovre kommune har en sunn og bærekraftig stamme av vilt og ferskvannsfisk. - Dovre er internasjonalt kjent som et reisemål for jakt- og fisketurisme. - Dovre har landets mest attraktive treningsområde for jakthunder. - Bærekraftige reinsstammer i Snøhetta og Rondane villrein-områder.	- Vektlegging av merking og andre fysiske tiltak for å redusere fare for viltpåkjørsler langs E6 - Arealplanlegging som ivaretar vilt og viltinteresser - Regulere jakta utfra bestandsmal og årlige tellinger..

1.8 Friluftsliv

Fakta

Friluftsliv er definert som "opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse". Allemannsretten er bærende i det norske friluftslivet og er en rett til fri ferdsel til fots i utmark.

Tilrettelegging for friluftsliv er viktig både i et folkehelseperspektiv og i sammenheng med tilrettelegging for reiselivet i en utmarks- og fjellkommune som Dovre. Dovrefjell og Rondane er godt kjente områder knyttet til friluftsliv og naturopplevinger. Dovre kommune er en FYSAK-kommune og har satset mye på tilrettelegging for fysisk aktivitet.

Nærfriluftsliv

Det er en nasjonal målsetting at folk skal ha tilgang på friluftsliv og fysisk aktivitet i nærmiljøet og i hverdagen. Dette gjelder både nærmiljøet til tettsteder og boligområder, men og i nærmiljøet til fritidsboliger. Gang- og sykkelveger langs mye trafikkerte veger er viktig for både voksne og barn. "Grønne korridorer" ut fra sentrums-, bolig- og hytteområder er også viktige.

Dette er viktig både ut fra folkehelse-, trivsels- og klimaproblematikk. Skiløyper bør generelt ikke krysse brøytete bilveger. Det er også viktig at skoler og barnehager har lett tilgang på områder for ute- og friluftaktiviteter. Gjennom god arealplanlegging sikrer en dette.

Norsk villreinsenter sin paviljong "viewpoint SNØHETTA"

Tilrettelegging for friluftsliv i Dovre:

Sommer

Anlegg / Tiltak	Eier	Status / Vedlikehold	Kommentar
Stier i Hindbrekka	Dovre kommune / Næringsforeningen	Årlig vedlikehold	Kart er tilgjengelig
Mehørunten - Sti rundt Mehø	Dovre kommune	Nyetablert. Årlig vedlikehold	Kart / brosjyre
Merking av sykkelstier på veger i Dovre	Dovre Næringsforening	Dårlig vedlikehold og markedsføring.	
Pilegrimsleden	Dovre kommune	Årlig vedlikehold	Eget nettsted. Infohefte om leden gjennom Dovre.
Turveg Hjerkin - Tverrfjellet med observasjonshytte	Norsk Villreinsenter, Hjerkin	Nyetablert	
Dombåshaugen	Dovre kommune, Dovre Næringsforening	Til forfall. må rustes opp.	
DNT-stier	DNT Oslo og Omegn	Jevnlig vedlikehold.	Godt markedsført og tilrettelagt info gjennom DNT.
En sammenhengende tur- og sykkelvei over Dovrefjell mellom Dombås og Hjerkin	Dovre kommune	Under planlegging og gjennomføring	Trinnvis opparbeidelse. Dombås - Fokstugu ferdig 2012.
Natur- og kulturstier i Grimsdalen	Dovre kommune	Jevnlig vedlikehold	

Vinter

Anlegg / Tiltak	Eier	Status / Vedlikehold	Kommentar
Konkurranseskiløyper, Kjørhova	Dombås IL	Lagt om og opprustet 2010 / 2011. Jevnlig vedlikehold. Preparering hele sesongen.	
Turskiløyper, Dombåsmorka.	Dovre Næringsforening, Dovre kommune	God stand. Årlig vedlikehold. Preparering hele vinteren.	Oppdatert kart over løypene er tilgjengelig.
Turskiløyper, Hjerkinnhøe.	Dovre kommune	Nyetablert. Jevnlig vedlikehold. Oppkjøring vinterferie - påske.	Oppdatert kart over løypene er tilgjengelig.
Turskiløyper, Eftansåe, Dovre	Dovre IL	Jevnlig vedlikehold. Oppkjørt hele vinteren.	Oppdatert kart over løypene er tilgjengelig.
Lysløype Dovre	Dovre IL	Jevnlig vedlikehold. Oppkjørt hele sesongen.	
Turskiløyper, Skogsetra	Brennhaug Røde Kors	Lite omfang i Dovre. Samarbeid med Høvringen.	
Turskiløyper rundt Vålåsøen.	Furhaugli Turisthytte og Dovregubbens Hall.	Oppkjøring med snøscooter og spor i påske.	

Friluftsliv(forts.)

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Vedlikehold av infrastruktur. - Utgifter til løypeoppkjøring - Etablering av flere og attraktive tilbud - Utvikle produktene slik at tilretteleggingen gir verdiskaping - Samarbeid mellom næringslivet og kommunen om presentasjon og utforming av produktene	- Legge til rette for at innbyggere og besøkende kan gis mulighet for et aktivt friluftsliv i nærmiljøet. - Bidra til å skape tur- og naturglede til innbyggerne og de tilreisende i Dovre. - Verdiskaping i reiselivet.	- Friluftsliv i nærmiljøet blir sikret gjennom god arealplanlegging både i kommuneplan, kommunedelplan og reguleringsplaner - Gjennom god planlegging sikre at preparerte skiløyper ikke blir krysset av brøytede bilveger - Sikre grønne korridorer ut fra tettsteder, boligområder og hytteområder - Sikre nærfriluftsområder gjennom god arealplanlegging: ”100-meterskogen”, rekreasjonspunkt i nærmiljø, områder ved bekker og småvann. - Tilrettelegge for et allsidig og variert friluftsliv i randsonene til E6 over Dovrefjell for å sikre nærhet til tilretteleggingen og for å kanalisere ferdsel vekk fra sårbare områder for villreinen - Tur- og sykkelveger langs mye trafikkerte veger: - Langs E6 på strekninga Dombås - Lie (statlig) - Langs E6 på strekninga Toftemo – Kråkvoll/Texaco (statlig) - Langs E6 over Dovrefjell mellom Dombås og Hjerkin - nytte eksisterende vegstrekninger og bygge ny veg mellom disse. Planlegging og gjennomføring av prosjektet er i gang (kommunal) - Tilrettelegge for attraktive friluftstilbud for lokalbefolkning og reiseliv i randsonene i lite sårbare villreinområder - Fortsette satsinga på FYSAK i Dovre kommune

Røde Kors - alltid beredt

1.9 Motorferdsel i utmark

Fakta

Motorferdsel i utmark blir regulert etter lov og sentral forskrift om motorferdsel i utmark og islagte vassdrag. I områder vernet etter naturmangfoldloven er det oftest egne regler om motorferdsel. I verneområder skal motorferdselsaker behandles både etter motor-

ferdselloven og verneforskriftene. Dovre kommune har i 2012 godkjent 4 leiekjørere med snøskuter, derav to hjelpekorps og en person i Folldalen. De aller fleste oppdrag for transport på snødekt mark, blir vist til de godkjente leiekjørerne.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Unngå at uthuling av regelverket fører til motorferdsel som skader naturmiljø, dyreliv og friluftsopplevelser for folk. - Aksepten for motorferdsel i utmark er økende i deler av befolkningen.	- Opprettholde en streng praktisering av regelverket knyttet til motorferdsel i utmark i samsvar med intensjonene i regelverket. - Opprettholde Snøheimveien og Ringveien.	- Henviser kjøreoppdrag om vinteren til godkjente leiekjørere. - Dovre kommune vektlegger enhetlig praksis og rask saksbehandling innefor gjeldende lovverk mht søknader om motorferdsel i utmark. - En streng praktisering av motorferdselregelverket forutsetter at den strenge praksisen gjelder alle, også de som med hjemmel i lovverket har lov til å kjøre. - Utarbeide en reguleringsplan for kjøring på isen på Hjerkinndammen. - Ferdselen i skytefeltet reguleres ut fra forskningsresultater.

NM 142 TOW i nå nedlagte Hjerkinns Skytefelt

1.10 Samordnet areal- og transportplanlegging

Fakta:

Rikspolitistiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging sier:

Arealbruk og transportsystem skal utvikles slik at de fremmer samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, med miljømessig gode løsninger, trygge lokal-samfunn og bomiljø, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling.

Fylkesplanen har lagt slike føringer:

Det er en utfordring å utvikle gode steder som er tette og funksjonelle, og som samtidig tar vare på stedets tradisjoner, kulturverdier og grønne områder. For å sikre gode bokvaliteter og nærmiljøer er det viktig at fortetting og høyere arealutnyttelse ikke går på bekostning av viktige områder for opphold og aktivitet.

Arealplanleggingen må brukes aktivt for å redusere transportbehov og klimagassutslipp. Et mer konsentrert utbyggingsmønster gir bedre grunnlag for kollektivtransport, samtidig som flere kan gå eller sykle til daglige gjøremål. For å begrense transportomfanget bør lokalisering av virksomheter skje ut fra analyser av transportbehov og tilgjengelighet.

Dovre kommune har definert fire områder som tettsteder; Hjerkin, Dombås, Dovre og Dovresko-gen. Tettstedene er i stor grad belagt med kommunal infrastruktur, dvs. veg, vann og avløpsnett. Dovre og Dombås har barnehager og barneskoler. Dagligvarebutikker og serveringstilbud finnes i tettstedene i hoveddalføret, mens det meste av andre kommer-sielle tilbud finnes i Dombås.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Dovre kommune har gjennom sin klima- og energiplan forpliktet seg til å bidra til en reduksjon av klimautslippene med 30%. - Redusere transportbehovet og legge til rette for bruk av alternative energiformer til oppvarming av bygninger.	- Redusere klimautslippene i Dovre kommune med 30% - Redusere privat og offentlig transportbehov - Økt bruk av alternativ ener-giform til oppvarming.	- Nye byggeområder legges innen to km. avstand fra sentrale tettstedsfunksjoner - Dovre kommune legger til rette for at viktige servicefunksjoner (dagligvarehandel, barnehage, skole og fritidsaktiviteter) kan nås i tettstedene Dombås,og Dovre. - Dovre kommune legger til rette for at servicefunksjoner (dagligvarehandel, fritidsaktiviteter) kan nås i tettstedet Dovreskogen. - Legge til rette for alternative energiformer i plan- og byggesaksbe-handling.

1.11 Samferdsel

Gjennom Dovre kommune går 2 av de mest sentrale kommunikasjonsårene i landet, E-6 og Dovrebanen. På Dombås har disse ferdssårene forgreiningar. Fra E-6 går E-136 nordvestover til

Åndalsnes/Molde/ Ålesund. Raumabanen går ned til Åndalsnes. På Hjerkin tar riksveg 29 av til Foll-dal kommune og vidare mot Alvdal/Tynset/Røros.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Det ligger per i dag ikke inne planer om utbygging av E6 gjennom Dovre, men en kan regne med at dette vil kunne komme senere, jf den planlagte utbyggingen nord til Øtta. - En utbygging av høyhastighetsbane vil kunne være et potensial for å komme i konflikt med jordbruksarealer. - Det er viktig med god standard på veger og andre fysiske sikringstiltak. - Det er og en utfordring å legge til rette for myke trafikanter.	- Bedre forhold for myke trafikanter, særleg i tettstedene i kommunen. - Bedre standard på kommunale veger. - Finne gode løsningar og legge til rette for å imø-tekomme et høyhastighets-baneprosjekt. - Økt satsing på holdningsskapende arbeid, særleg rettet mot unge trafikanter. - Trekke fordeler av at E6 går gjennom Dombås tettsted. - Utnytte trafikken på strekningene for Dovre- og Raumabanen. - Besøkende og tilreisende får riktig informasjon.	- Arbeide vidare med å bygge gang- og sykkelveger i kommunen. - Få inn konkrete holdningsskapende tiltak i tra-fikksikkerhetsplanen i forbindelse med kommende rullering, særleg rettet mot ungdom/nye bilister. - Dovre kommune arbeider aktivt for å støtte opp under en utbygging av høyhastighetsbane gjennom vårt område. - Være aktiv i en eventuell veg- og/eller jernbaneut-byggingsspross og arbeide for et kollektivtilbud som stopper der folk bor. - Forlenge turistruta fra Bjorli til Dombås (cruisetra-fikk). Etablere Dombås som utgangspunkt for all trafikk øst-vest, nord-sør. - Nok, informative og korrekt oversatte skilt og informasjonstavler.

Dombås stasjon - et viktig knutepunkt for Dovrebanen og Raumabanen

Dombås er også et viktig knutepunkt for vegtrafikken - nord/sør, øst/vest

6.12 Risiko og sårbarhet

Fakta:

I Dovre finnes få bebygde områder som er utsatt for snøskred, men det finnes relativt store arealer der det er fare for jordskred/løsmasseskred ved store nedbørsmengder og flomstore vassdrag.

Flomfaren i hovedvassdraget Lågen er til stede på kjente og godt definerte arealer i dalbunnen. I mindre sidevassdrag er flomfaren vesentlig større både i snø-

smeltingen og ved store nedbørsmengder.

Kommunen sitt areal er ikke systematisk undersøkt i forhold til radon, men ut i fra enkeltregistreringer er det dokumentert høye radonverdier i enkelte deler av dalføret.

I Hjerkinns skytefelt pågår det opprydding og tilbakeføring av skytefeltet til sivile formål.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Sikring av eksisterende bebyggelse mot farer. - Kartlegging og avdekking av fare. - Fastsette akseptabel restrisiko i Hjerkinns skytefelt.	- Nye byggeområder skal være dokumentert sikre. - Eksisterende byggeområder skal være kartlagt for risiko. - Hjerkinns skytefelt skal være trygt å ferdes i for både folk og fæ.	- Rullere kommunens overordnede ROS-analyse. - Bygging i kjente fareområder skal ikke tillates. - Der risikoen ikke er kjent, skal det gjennomføres konsekvensutredninger og evt. forebyggende/avbøtende tiltak. - Kommunen skal delta aktivt i tilbakeføringsarbeidet i Hjerkinns skytefelt.

1.13 Kraftutbygging

Fakta:

For å sikre kraftforsyning og fornybar energi er det stor pågang på å bygge mindre kraftverk i sideelver til de store vassdragene. Dette gjelder også for Dovre og sideåene til Lågen.

Saker vedr. kraftutbygginger blir behandla etter vannressurslova, og det er NVE som gir tillatelse til utbygginger som er mindre enn 10 MW. Det blir ikke satt krav om at kraftutbyggingsprosjekt skal behandles i kommuneplanen slik som andre fysiske arealinngrep, men kommunen kan ta inn denne problematikken i kommuneplanen for å gi signal om sin holdning til enkeltsaker og kraftutbygging i kommunen generelt. I slike saker er kommunen en høringspart. OED har vedtatt retningslinjer for utarbeidelse av regionale planer for utbygging av små vannkraftverk.

Det er i 2011 starta planlegging for kraftutbygging i følgende sideelver til Lågen:

- Tverrbekken
- Rådåc
- Ryddøla
- Einbugga

Følgende mikrokraftverk er godkjent i Dovre:

- Mesætre (ikke i drift)
- Dørålsætre (i drift påske og sommer)

Kraftutbygging i sideåer til Lågen vurdert slik (2009) etter lønnsomhet (www.nve.no):

Ryddølstjønn

Navn å / bekk	Type kraftverk	< 3 kr / kWh	3-5 kr / kWh	Utbyggingsplaner
Kvennbekken, Dovreskogen	Mini	X		
Ryddøla	Små	X		X
Djupdalsbekken, Dovreskogen	Mikro		X	
Øyadalen, Ilka og Musa	Mikro, mini	X	X	
Rudiåe	Mini	X	X	
Dragåe, mange alternativ	Mini, mikro	X	(X)	
Einbugga , mange alternativ	Små		X	X
Rådåe	Små	X		X
Hjellåe	Mikro	X		
Djupdalsåe	Mini	X		
Lågen, Dombfossen				
Hindåe, ulike alternativ	Mikro		X	
Hundyrju	Mikro		X	
Foksåe	Mikro		X	
Gautåe	Mikro		X	

Tverrbekken, der det foreligger planer, er ikke med i den samlede vurderinga fra NVE. Manningåe er heller ikke med på lista over åer som er vurdert

for utbygging.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Kommunen har en perifer rolle i hvilke planer som blir fremmet og i utfallet av aktuelle utbyggingsplaner for mindre kraftverk i Dovre. - Kommunen er ikke med i vurderinger som blir gjort knyttet til miljøet og miljøkonsekvenser av utbyggingene, som er sett i sammenheng med lønnsomhet og andre positive samfunnseffekter.	Sikre at utbygging av små kraftverk som blir vedtatt, har en minst mulig negativ effekt på nærmiljøet med hensyn til landbruk, landskap, kulturlandskap, biologisk mangfold og kulturminner.	- Påvirke at det blir laget en regional plan for utbygging av små kraftverk i Oppland. - Prioritere utbygginger i kommuneplanens arealdel utifra hensynet til landbruk, landskap, kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturminner og verdiskaping.

1.14 Massetak

Fakta

Grus- og fjellmasse er en ikke fornybar ressurs der tilgang på uttakssteder og masse er begrenset. Dette krever en langsiktig og god utnytting av massen og uttaksstedene. Det er satt strenge formelle krav til massetak. Godkjenning av massetak blir behandlet etter Minerallova og Plan- og bygningsloven (og ev. naturmangfoldloven) og gjelder hhv. ”ethvert uttak av mineralske forekomster” og ”vesentlige terrenginn-grep”.

Massetak skal ha godkjenning gjennom kommuneplanen og reguleringsplan, men for mindre uttak til egen bruk praktiserer en at uttaket ikke trenger godkjenning eller plan, såfremt uttaket er mindre enn 500 m³. For nye massetak som blir godkjent gjennom reguleringsplan, blir det også utarbeidet og godkjent en utbyggingsavtale som sikrer opprydding etter avsluttet uttak. Godkjente massetak har vilkår knyttet til bl.a. drift, driftstid, uttaksmengde, utforming og framdrift av uttaket innenfor uttaksområdet. I områder vernet etter naturmangfoldloven er det svært begrensede muligheter til å ta ut grus, f.e. til vegvedlikehold.

22 - "Enig og Tro til Dovre faller"

Massetak (forts.)

En kjenner ikke årlig massebehov eller mengden av grus/masse som blir produsert hvert år i Dovre. Dette kan også variere sterkt og er avhengig av aktiviteten i bygge- og anleggs-bransjen og antall vegprosjekter.

Bruksformål for masse som grus og knust fjell er:

- Vegformål
- Drenerende masser rundt bygninger og anlegg, infiltrasjonsanlegg
- Ren fyllmasse (trenger ikke være grus eller fjellmasse)

Faktorer som styrer tallet på og

Oversikt over grus og massetak i Dovre kommune

Navn	Produkt	Bruk	Planstatus
Mysusmørbakken	Grus	Kommersielt - i drift	Reguleringsplan
Lie	Grus	Kommersielt - i drift	Driftsplan
Ilka	Grus	Kommersielt - i drift	Driftsplan
Krekerbakken	Grus	Kommersielt	Reguleringsplan
Dovre stenuttak	"Mur" - sten	Kommersielt	Reguleringsplan
Helleberget	Skifer	Kommersielt	Godkjent driftsplan
Ryddølen	Grus	Kommersielt - ikke oppstartet	Reguleringsplan under arbeid
Gamle pukkverket Grønbogen	Knust fjell	Kommersielt - ikke oppstartet	Under utredning
Korsvold	Grus	Egen bruk	-
Dombfossen	Grus	Egen bruk	Midlertidig stengt
Toftelien	Grus	Egen bruk	-
Dovreskogen bygdealmønning	Veggrus	Egen bruk	-
Skogsetervegen	Veggrus	Egen bruk	-
Haverdalen	Veggrus	Begrenset forekomst som er tillatt tatt ut	Godkjent i forvaltningsplanen for Grimsdalen LVO, ikke driftsplan
Rindal	Grus	Egen bruk	-
Vestsidevegen	Grus	Egen bruk	-
Dovre fjell, flere uttak	Grus		Nedlagt
Skytefeltet	Grus		Nedlagt
Grimsdalen, flere uttak	Grus		Nedlagt
Uttak i Lågen	Grus		Ingen godkjente uttak

behovet for massetak er:

- Av hensyn til transportkostnader er det ønskelig at massetakene er spredt i kommunen
- Ulike massetak kan ha ulik kvalitet og egenskaper på massen
- Godkjent massetak er ei god inntekt for grunneieren
- Entreprenørene ønsker av hensyn til pris og konkurranse å disponere egne massetak

Utfordringer	Mål	Veivalg
• Å skille mellom massetak til "egen bruk" og massetak som skal ha godkjenning gjennom plan og utbyggingsavtale. • Sikre tilgang på knust fjell innenfor kommunen.	• Sikre langsiktig, forsvarlig og optimal utnytting av grus- og steinmassene som er tilgjengelig i kommunen. • Sikre tilgang på grus/masse i ulike deler av kommunen. • Alle massetak som har noe omfang og/eller er kommersielle skal ha godkjent reguleringsplan og utbyggingsavtale	• Behandle ferdig de massetakene som er under planlegging og utredning. • Ikke åpne flere massetak i denne planperioden enn det som er godkjent og de som er under planlegging. • Fortsette praksisen med utbyggingsavtaler som sikrer opprydding i etterkant av avsluttet uttak.

1.15 Byggeområder

Fakta:

Dovre har definert fire tettsteder i kommunen; Hjer-kinn, Dombås, Dovre og Dovreskogen. Alle fire tettstedene har egne kommunedelplaner, der kommunedelplan for Dombås er den mest oppdaterte (2009).

Dovre har omlag 1.300 boligenheter. Omtrent halvparten av kommunens innbyggere bor i Dombås krets. Planreserven for boligtomter på kommuneplannivå er omlag 50 i Dombås, 20 i Dovre og 5 på Dovreskogen.

Dovre har omlag 750 fritidsboliger. De siste 20 årene har bygging av fritidsboliger vært konsentrert til om-

råder i tilknytning til kommunens tettsteder. I gjeldende kommuneplan og reguleringsplaner har kommunen en planreserve på om lag 350 ubebygde tomter.

I tettstedene er det avsatt arealer til næringsvirksomhet. Jora og Høyveg industriområder er avsatt til arealkrevende og støyende virksomheter på Dombås og Dovre. Jora-området er nylig utvidet.

Det er flere boliger, fritidsboliger og næringsbygg som er satt opp i LNF-områder. Deler av disse styres etter retningslinjer og bestemmelser i kommuneplanen.

Utfordringer	Mål	Veivalg
- Finne attraktive boområder, med særskilt fokus på tettstedene. - Redusere transportbehovet i kommunen; skoleskyss, arbeidskjøring, fritidskjøring. - Ta tomme hus/garder i bruk som helårsboliger. - Effektiv areal-utnyttelse gjennom realistisk planlegging.	- Innbyggerne skal ha god bokvalitet. - Alle bolighus i kommunen skal være bebodd. - Reglene for bygging av fritidsboliger skal være tilpasset dagens bruksmønster. - Kommunen skal ha god dekning av næring- og industriarealer for etableringer.	- Nye byggeområder skal legges så nært tettstedene som mulig. - Byggeområder skal ikke legges i eller i umiddelbar nærhet til områder med store biologiske verdier, kulturvernverdier, jordbruksverdier eller i områder med kjent risiko for fare. - Eksisterende byggeområder, som ikke er utbygd, skal vurderes på nytt og evt. erstattes av nye byggeområder som er lokalisert ut i fra denne planens mål og veivalg. - For fritidsboliger med godkjent VA-anlegg og helårsveg, åpnes det for å innvilge personlig betinget bruksendring (midlertidig) fra fritidsbolig til bolig. - Fritidsboliger utenfor regulerte strøk kan ha et bebygd areal på inntil 140 m², fordelt på tre bygg. - Forskrift om nedsatt konsesjonsgrense håndheves strengt, også utenom tettstedene. - Det skal legges til rette for at Høyveg industriområde kan utvides.

Sentrumsområder

I Dovre har en definert fire tettsteder; Hjer-kinn, Dombås, Dovre og Dovreskogen. I samfunnsdelen er det forutsatt at disse tettstedene skal videreutvikles ut i frå de ulike forutsetninger og muligheter disse tettstedene har. Det legges også opp til fortetting og utvikling av gode sentrumsområder.

Hjer-kinn er kommunens minste tettsted. Hjer-kinn har forandret seg fra et samfunn preget av gruvedrift, forsvarsvirksomhet og samferdsel til å bli et tettsted som er basert på reiseliv og offentlig tjenesteyting. Virksomheten knyttet til Hjer-kinn tettsted er også nært knyttet til Hjer-kinn skytefelt og tilbakeføringen av dette.

Det er kommunalt vann og avløp i området. Kommunedelplan for Hjer-kinn tettsted ble vedtatt i 1999.

Dombås er kommunens største tettsted. Dombås er i utgangspunktet ikke en del av denne planprosessen, men omfattes av en egen kommunedelplan fra 2009.

Dovre tettsted er bygdas gamle sentrum og kommuneadministrasjonen holder fremdeles til i kommunehuset Båtsto. Tettstedet har kommunale tjenester som skole, barnehage, næringsområde og tilrettelagte boligområder.

Tettstedet har vært preget av handel, småindustri og skolevirksomhet (Hjerleid).

Dovre tettsted er omfattet av flere reguleringsplaner og generalplankartet fra 1978.

Dovreskogen er kommunens sørligste tettsted og er omfattet av en kommunedelplan fra 2000. Tettstedet har kommunalt vann og avløp.

Dovreskogen har tilrettelagt boligfelt, men er uten

24 - "Enig og Tro til Dovre faller"

butikk og andre tjenester. Tettstedet bærer nå preg av å være et samlingspunkt for grenda Dovreskogen, men nærhet til Otta og Vågå er et fortrinn.

Industriområder

Dovre kommune har to tilrettelagte industriområder. Jora industriområde er felles med Lesja kommune og ligger to kilometer vest for Dombås. Området er regulert i 2012 og har bra med ledig plass.

Høyveg industriområde ligger én kilometer sør for Dovre tettsted. Området har ikke ledig plass og det er behov for utvidelse. Utvidelsen er i hovedsak planlagt i et skogsområde som ikke er dyrkbart og som trenger utfylling.

Tabell 11. Areal avsatt til industriformål:

Nye områder	Type næringsvirksomhet	Areal / da
Utvidelse Høyveg	Industri, plasskrevende virksomhet	
Eks. områder fra eldre planer		
Jora næringsområde	Industri, plasskrevende virksomhet	672
Høyveg industriområde	Industri, plasskrevende virksomhet	45

Fritidsbebyggelse

Dovre kommune har relativt få hytter/fritidsboliger sammenlignet med andre kommuner i regionen. De fleste nye hyttefelt/tomter er konsentrert til områder i nærheten av tettstedene. I tillegg ligger det en del eldre hytter over Dovrefjell som ikke er regulert.

I gjennomsnitt har det de siste årene blitt bygd mellom 5-10 nye fritidsboliger i året. Planreserven som ligger i kommuneplanen dekker derfor behovet utover planperioden, men omfordelinger innenfor planreserven er aktuelt.

Som en følge av innspill til planarbeidet om nytt byggeområde for fritidsboliger ved Hjerkinnhus, foreslås det at de tomtene som ikke er ferdig regulert ved jern-

banen på Hjerkin, flyttes til Hjerkinnhusområdet.

Hytteområdet som er ligger i Jetta er også tidligere avsatt i arealdelen. For å støtte opp om Dovreskogen som tettsted, så ønsker kommunen fortsatt at dette området ligger inne i arealdelen. En vil likevel signalisere at dersom utvikling av disse tomtene ikke starter i planperioden, så bør tomtereserven tas ut ved neste rullering.

Det foreslås også at hytteområdet ved Skeie, som ligger inne i gjeldende arealdel, får et kombinert formål bolig/fritidsbolig. En slik løsning vil være ressursbesparende og dekke kommunens behov for begge tomtetyper i et attraktivt område.

Tabell 2. Oversikt over areal, enheter og behov for nye utbyggingsområder.

Nye utbyggingsområder	Type plan	Areal / da	Enheter
Jetta	Kplan		100
Skeie	Kplan		40
Hjerkinnhus			5

Tabell 3. Oversikt over eksisterende områder tatt inn fra eldre planer:

Eksisterende områder tatt inn fra eldre planer	Type plan	Areal / da	Enheter	Herav ledige
Hjerkinnhø	regplan		21	3
Hjerkinnli	regplan		59	37
Hondyrju	regplan		37	22
Dombåsmorkje	regplan		177	177
Ola B. Killi	regplan		30	30
Frank Brækken	Kdelplan		10	10
Dombås hyttegrend	regplan		40	40
Dovrefjell panorama	regplan		74	12
Hågåjordet	regplan		20	10
Guttormslykkja	regplan		9	6
Bergsgrende	regplan		87	42
Åsagrende	regplan		5	1
Skogsætre	regplan		44	24
Jetta	kplan		100	100

Boligområder

Det er ikke stor etterspørsel etter nye boligtomter i Dovre. De siste årene har det vært bygd mellom 0 og 5 boliger i året. Sammen med befolkningsframskrivningene, så tilsier dette at en har rikelig med tomterreserver i planperioden.

Dovre sliter med befolkningsnedgang og det er derfor viktig å legge godt til rette for alle som ønsker å etablere seg i kommunen. Ett av tiltakene er et variert tilbud av boliger og boligtomter.

Alle fire tettsteder har tilrettelagte boligområder med offentlig infrastruktur. I alle disse boligområdene har en ledige og byggeklare tomter, men en har behov for nye og mer egnete arealer på Dovreskogen.

Det er i kommunedelplan for Dombås tettsted (2009) avsatt områder for sentrumsnære boligtomter og muligheter for bygging av leiligheter/rekkehus i sentrumsområdene. Det er også lagt til rette for fortetting gjennom at det er åpnet for boligformål i sentrumsbyggenes andre- og tredjeetasjer.

Attraktive boliger er et fortrinn for alle kommuner. Alle distriktskommuner kan tilby god plass og naturkvaliteter. Dovre sitt fortrinn er godt utbygde lokalsentra og sentrumsnære boliger. Det er store muligheter for å finne nye boligarealer som oppfyller de kravene som er satt i samfunnsdelen ang. avstander

og kvalitet innenfor alle fire tettstedene.

Behovet for nye, sentrumsnære boligtomter er størst på Dovreskogen. På grunn av registrerte fareområder i umiddelbar nærhet av dagens sentrumsområder, så foreslår kommunen at et eksisterende boligområde på Leiramoen utvides. Leiramoen har flate tomter med god solgang og utsikt.

Dovre kommune ønsker i tillegg å ha et bredt spekter av boligtomter og muligheter for bosetting. I noen tilfeller kommer det ønsker om spredt bygde tomter eller å bosette seg på hytta. Dette vil en imøtekomme ved å legge til rette for personlig betingete bruksendringer av fritidsboliger (der infrastrukturen er på plass) og en strengere praktisering av boplikt på landbrukseiendommer. En slik praksis vil ivareta både ønsket om et variert bolig- og tomtetilbud og det vil være arealbesparende.

Spredt boligbygging kan kun skje etter dispensasjonsbehandling, der kriteriene er fastsatt i retningslinjer i lmf-områdene.

Tabell 4. Tabell over utbyggingsområder til boligformål i arealplanen.

Nye utbyggingsområder	Areal / da	Enheter	Ledige
Hjellsætre		5	
Bergsgrende		10	
Skeie, del av hyttefelt i arealdelen		5-10	
Leiramoen		5	
SUM NYE ENHETER		30	
Utbyggingsplaner tatt inn fra eldre planer			
Alle eldre arealer i Dombås			
Hindåfeltet IV	regplan	16	10
Hindåfeltet V	kdelplan		
Hindåfeltet VI	regplan	6	6
Tverrbekken	kdelplan		
Hjellykkjeteigen	kdelplan		
Slettenfeltet	regplan		6
Einbuggfeltet	regplan		6
Dovre sentrum			
Dovreskogen boligfelt	kdelplan		2
Lærargarden	kdelplan		5
SUM enheter			

Fritids- og turistformål:

Flere næringsområder har utviklet seg over tid fra en del av en landbrukseiendom til å bli en selvstendig enhet, uten at dette er formalisert gjennom arealplaner eller annen behandling etter lovverk. Dette gjelder spesielt campingplasser og turistbedrifter. Dovre kommune vil derfor tillate mindre vesentlige endringer/utvidelser gjennom dispensasjonsbehandling, men vesentlige utvidelser/endringer kan kun skje etter egen reguleringsplan. Følgende eksisterende områder er brukt til dette formålet, men er ikke avsatt til næringsområde:

- Snøheim
- Furuhaugli
- Dovregubbens Hall
- Fokstugu fjellstugu
- Faksfall camping
- Bjørkhol camping
- Holum camping
- Dovre bensin og service
- Toftemo turiststasjon
- Dovreskogen camping
- Grimsdalshytta
- Haverdalen turisthytte
- Øvre og Nedre Dørålsæter

Idrettsanlegg

Det er ikke satt av nye områder til idrettsanlegg, men følgende eksisterende områder som ikke er regulert er tatt inn i planen:

- Øian skytebane
- Snipen idrettsplass
- Dovreskogen skytebane
- Jetta stadion
- Jøndalen hoppbakke
- Klokkehaugen hoppbakke

Forsvaret

Forsvaret disponerer to øvings- og skytefelt i Dovre:

- Hjerkinnskytefelt (nedlagt, tilbakeføres, verneplanprosess i arbeid)
- Lieslie skytefelt

Hensynssoner

Faresone flom: Som tiltak for å unngå alvorlige hendelser er det ikke etablert nye byggeområder i områder utsatt for slik risiko. Videre er det fastsatt bestemmelser knyttet til bebyggelsens avstand til vassdrag.

Faresone skred: Som tiltak for å unngå alvorlige hendelser er det ikke etablert nye byggeområder i områder utsatt for slik risiko.

Sikringssone
drikkevann og
vannforsyning

Det er avsatt soner rundt hver enkelt kilde for kommunale anlegg.

Hensyn friluftsliv

Skiløypenettet ved tettstedene Hjerkinns, Dombås og Dovre er avsatt med egne hensynssoner.

Hensyn kulturlandskap

Det er avsatt soner med egne retningslinjer for Bergsgrenden/Øverbygde og Grimsdalen som de to viktigste kulturlandskapene i kommunen.

Båndlegging etter lov om naturmangfold

Det er avsatt hensynssoner for alle områder med verdifulle biologiske kvaliteter, A- og B-områder. Til disse hensynssonene er det satt retningslinjer.

Båndlegging etter lov om kulturminner

Alle automatisk fredete kulturminner og vedtaksfredete anlegg er merket med hensynssone, med tilhørende retningslinjer/bestemmelser.

Detaljeringssoner – reguleringsplaner som fortsatt skal gjelde.

2. Overordnet ROS arealdelen

Innledning

Plan- og bygningsloven av 2008 sier at all planlegging skal fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø, viktig infrastruktur, materielle verdier mv. I henhold til plan- og bygningsloven § 4-3 skal planmyndigheten, ved utarbeidelse av planer for utbygging, påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Formålet med denne analysen er å gi en overordnet framstilling av virkningen av revisjonen av kommuneplanens arealdel kan ha på samfunnssikkerheten. Det er laget et eget temakart for risiko og sårbarhet og tematiske kartutsnitt for flom/skred.

Status

Dovre kommune har i samarbeid med de andre kommunene i Nord-Gudbrandsdalen utarbeidet en felles ROS-analyse for regionen, vedtatt 2017.

I løpet av gjeldende kommuneplanperiode har kommunen gjort seg en del erfaringer når det gjelder saksområder knyttet til risiko- og sårbarhet, men det er ikke utført noen spesifikke undersøkelser eller kartlegginger i forhold til relevante temaer.

En er likevel kjent med bl.a områder som kan være utsatt for flom/oversvømmelser, skred, trafikksikkerhetsforhold, sårbarhet ift drikkevannskilder, m.m.

De siste årene har mer intens nedbør og sterkere og mer vind ført til lokale oversvømmelser, økt massetransport i vassdrag og mindre ødeleggelser. Det har vært problemer med overvann, flomskred, flom på landbruksareal og utglidning av jorder, trafikkulykker og branner.

ROS-analysen for arealdelen er utarbeidet etter DSBs veileder, der den trinnvise oppbyggingen er gitt i avsnittene nedenfor.

Trinn 1. Beskrivelse av planområdet

Dovre har et innlandsklima med i utgangspunktet lite nedbør. Vi har tradisjonelt kalde vintre. Området har hyppighet av sterk vind.

I perioder om våren og forsommeren kan det forekomme langvarige tørkeperioder med relativt høy temperatur og dermed tørker skog og mark ut med stor skogbrannfare som resultat. De siste årene har nedbørsmengden sommerstid økt betraktelig parallelt med økt vind.

I tettbygde områder har det vist seg at intenst regn gir større vannmengder enn det de naturlige eller etablerte avløpene greier å ta unna, med bl.a skader på bygninger og veger som resultat og økt partikkeltransport i vassdragene. En del av dette skyldes asfalterte flater.

Det meste av fast bebyggelse i Dovre ligger i hoveddalføret. Dalføret er en typisk u-dal med Lågen, E6 og jernbanelinja i dalbunnen og relativt bratte lisider med sidevassdrag. Mange gardar med tilknytningsveger ligger i dalsidene. Deler av jernbanen og fylkesvegnettet ligger også i dalsidene.

Nye byggeområder for vurdering:

BN6 Moskusstugu

Arealet ligger i tilknytning til det gamle gruveområdet på Hjerkin. Den delen av næringsområdet som er nytt ligger innenfor tidligere Hjerkin skytefelt.

Atkomstveg er privat.

En mindre bekk med lite nedslagsfelt går gjennom området og det er avsatt aktomhetsområde for flom langs denne.

BB18 Skeie

Arealet ligger furuskog i vestvendt og relativt bratt sidehelling, med enkelte flatere partier.

Atkomstveg er privat.

Deler av området ligger innenfor utløpsområde for snøskred. Det er ingen vassdrag nær byggeområdet.

BB3 Leiramoen

Arealet ligger inntil et annet boligområde på flat furumo. Atkomstveg er privat.

Byggeområdet ligger relativt nær jernbanen, men utenfor støysonen. Det er ingen vassdrag nær byggeområdet.

BN2 Høyveg

Arealet er en utvidelse av eksisterende industriområde. Området består av dyrka mark og den ene langsiden av en bekkedal. I utkanten av arealet passerer det en mindre bekk. Atkomst er kommunal veg.

BF2 Jetta

Arealet ligger delvis i snaufjell og delvis i fjellbjørkeskog. Det er to mindre bekker som går gjennom planområdet. Atkomst er privat.

Trinn 2. Identifisering av uønskete hendelser

I planområdet er det spesielt skred og flom som kan gi hendelser med alvorlig konsekvens. I Dovre er det ikke gjort særskilte kartlegginger eller utredninger av flom- og skredfare. Standardiserte aktsomhetskart, aggregert fra kartgrunnlaget, finnes for hele kommunen. Disse må suppleres med lokalkunnskap for at de skal ha verdi for arealplanlegging og til bruk i ROS-analyser.

Med henblikk på framtidige klimaendringer er det sannsynlig at frekvensen av slike hendelser vil øke. Arealplanleggingen skal ta hensyn til og tilpasse seg endringene i klima. Dette gjelder både ekstreme hendelser og mer langsiktige endringer.

I vårt område er det ventet en temperaturøkning fram til 2050 på ca 3 grader som årsgjennomsnitt. Nedbøren forventes økt med om lag 10 % på årsbasis og hele 20-25 % om høst, vinter og vår.

Maksimal snødybde i høgfjellet vil trolig øke fram til 2050, men deretter reduseres.

Også vår- og høstnedbøren vil øke, mens sommernedbøren vil avta. Om sommeren forventes det mer ekstrem korttidsnedbør. Økt snømengde kombinert med mer nedbør om våren vil også gi større vårflokker, gjerne kombinert med frost i bakken.

Flom i bekker i forbindelse med vårløsning eller større nedbørsmengder på vår og sommer kan gi alvorlige konsekvenser for infrastrukturen, spesielt vegnettet.

Ingen av de nye tiltakene innebærer endringer ift. brannberedskap.

Nye byggeområder for vurdering:

BN6 Moskusstugu

Deler av området ligger innenfor det som er definert som tidligere skytefelt og det kan være fare for ammunisjonsrester, blindgjengerfare og eksplosjonsfare.

En mindre bekk går gjennom området og aktsomhetskartet viser at denne kan gi flomfare.

BB18 Skeie

Området ligger delvis innenfor aktsomhetsområde for snøskred. Arealene har delvis bratt helling, noe som kan gi overflatevannvirkning nedstrøms området.

BB3 Leiramoen

Arealet ligger nær jernbanelinja og hendelser knyttet til dette kan oppstå, f.eks. støy, ved barns lek, overflatevannhendelser.

BN2 Høyveg

Området ligger nedstrøms jernbanelinja og er mottaker av flomvann fra oversiden av jernbanen. Det kan innebære oppstuvning av vannmasser ved flomsituasjoner.

BF2 Jetta

Det er ikke registrert mulige uønskede hendelser som kan oppstå i dette området.

Trinn 3. Vurdering av risiko og sårbarhet

NR.	BB18	BB18 Skeie boligområde Snøskred
-----	------	------------------------------------

BESKRIVELSE AV UØNSKET HENDELSE

Aktsomhetskart fra NVE viser at deler av arealet ligger i utløpsområde for snøskred.

OM NATURPÅKJENNINGER (TEK 10)	SIKKERHEITSKL. FLAUM/SKRED	FORKLARING
Ja	S2	Sikkerhetsklasse 2 for bolig

ÅRSAKER

Hellingsgraden på terrenget ovenfor byggeområdet er så stor at det i aktsomhetskartet vises som utløsningsområde for snøskred og at dette kan gå ned mot byggeområdet..

EKSISTERENDE BARRIERER

Alt arealet i aktsomhetsområdet er skogkledt. Skogen består både av furu og bjørk.

VURDERING AV SÅRBARHET

Området er nedbørsfattig og prega av lite snø om vinteren. Det er ikke kjent at det har gått snøskred i området. Det er lite sannsynlig at det vil gå snøskred i området, i tillegg vil det uansett med dagens vegetasjonsforhold være lite sannsynlig med snøskred som vil nå byggeområdet.

SANNSYNLIGHET	HØY	MIDDELS	LAV	FORKLARING
S1		X		Største nominelle årlige sannsynlighet (1/100)

BEGRUNNELSE FOR SANNSYNLIGHET

Aktsomhetskart fra
NVE

KONSEKVENSVURDERING					
KONSEKVENSTYPER	KONSEKVENSKATEGORIER				
	STORE	MIDDELS		SMÅ	IKKE RELEVANT
LIV OG HELSE				X	
STABILITET				X	
MATERIELLE VERDIER				X	

SAMLET BEGRUNNELSE AV KONSEKVENS

Evt. skred kan i verste fall medføre tap av liv og skade på bygninger. Skredfare kan medføre at boliger kan måtte bli evakuert.

USIKKERHET	BEGRUNNELSE
Middels	Aktsomhetskart viser generell fare. Ikke undersøkt i marka.

FORSLAG TIL TILTAK OG MULIG OPPFØLGING I AREALPLANLEGGING OG ANNET

TILTAK:

Ikke tillate å plassere byggverk for varig personopphold i faresoner for skred.

OPPFØLGING GJENNOM PLANVERKTØY:

Det er lagt inn KpFaresone skred (H310) på plankartet i tematisk kartutsnitt "Ras- og flomfare". I planbestemmelsene til kommuneplanen er det gitt bestemmelser for å ivareta nødvendig trygghet med hensyn til KpFaresone skred. Det er ikke tillatt å oppføre bygg eller andre konstruksjoner i de på temakartet skredutsatte områdene før skredfaren er utredet og eventuelle sikringstiltak er gjennomført

NR.	BN2	BN2 Høyveg industriområde - utvidelse Overvannshåndtering
-----	-----	--

BESKRIVELSE AV UØNSKET HENDELSE

Flomvegskart viser at deler av arealet må utformes slik at overvann fra områdene ovenfor jernbanelinjen må sikres frie løp gjennom området..

OM NATURPÅKJENNINGER (TEK 10)	SIKKERHEITSKL. FLAUM/SKRED	FORKLARING
Ja	middels	

ÅRSAKER

Terrenget ovenfor byggeområdet er arrondert slik at det går to mindre bekkefår ned mot jernbanelinja.

EKSISTERENDE BARRIERER

Det meste av område ovenfor er dyrka mark, med middels fordrøyningssevne.

VURDERING AV SÅRBARHET

Det har tidligere vært problemer med tetting av kulvert i søndre del av byggeområdet. Liknende hendelser kan også skje i utvidelsesområdet.

SANNSYNLIGHET	HØY	MIDDELS	LAV	FORKLARING
Høg	x			>10%

BEGRUNNELSE FOR SANNSYNLIGHET

Flomvegskart og
tidligere hendelser

KONSEKVENSVURDERING					
KONSEKVENSTYPER	KONSEKVENSKATEGORIER				
	STORE	MIDDELS	SMÅ	IKKE RELEVANT	FORKLARING
LIV OG HELSE			X		Vurdert ut fra antall.
STABILITET			X		Ikke viktige samfunnsfunksjoner i planlagt område.
MATERIELLE VERDIER		x			Vurdert ut fra skadeomfang.

SAMLET BEGRUNNELSE AV KONSEKVENS

Området er avsatt til industri/lager og det vil ikke oppholde seg mennesker der på fast basis. Bygninger og anlegg kan bli skadet. Følgeskader kan ramme jernbanelinja, men det er tid til varsling..

USIKKERHET	BEGRUNNELSE
Middels	Flomvegskart viser generell fare. Ikke undersøkt i marka.

FORSLAG TIL TILTAK OG MULIG OPPFØLGING I AREALPLANLEGGING OG ANNET

TILTAK:	OPPFØLGING GJENNOM PLANVERKTØY:
Ved regulering av området må det sikres at vannløpene kan gå fritt.	Det er gitt bestemmelser i pkt 2.3 om regulering og sikring av overvann.

NR.	BN6	BN Moskusstugu næringsområde Eksplosivfare
-----	-----	---

BESKRIVELSE AV UØNSKET HENDELSE

Arealet ligger innenfor det som er definert som tidligere Hjerkinnskytefelt. I dette området kan det finnes ammunisjonsrester og blindgjengere.

OM NATURPÅKJENNINGER (TEK 10)	SIKKERHEITSKL. FLAUM/SKRED	FORKLARING
nei		

ÅRSAKER

Hjerkinnskytefelt er ikke ferdig ryddet og det er blindgjengerfare under overflaten..

EKSISTERENDE BARRIERER

VURDERING AV SÅRBARHET

SANNSYNLIGHET	HØY	MIDDELS	LAV	FORKLARING
Høg			x	<1%

BEGRUNNELSE FOR SANNSYNLIGHET

Forsvarets
beregninger om
restrisiko og tidligere
hendelser

KONSEKVENSVURDERING					
KONSEKVENSTYPER	KONSEKVENSKATEGORIER				
	STORE	MIDDELS	SMÅ	IKKE RELEVANT	FORKLARING
LIV OG HELSE			X		Vurdert ut fra antall.
STABILITET			X		Ikke viktige samfunnsfunksjoner i planlagt område.
MATERIELLE VERDIER			X		Vurdert ut fra skadeomfang.

SAMLET BEGRUNNELSE AV KONSEKVENS

Forsvaret har ryddet overflaten i skytefeltet, men kan ikke fastslå at det ikke finnes blindgjengere under bakken.
Tidligere hendelser er svært sjeldne og har ikke forekommet i denne delen av feltet.

USIKKERHET	BEGRUNNELSE
Middels	Ikke undersøkt i marka.

FORSLAG TIL TILTAK OG MULIG OPPFØLGING I AREALPLANLEGGING OG ANNET

TILTAK:

Før regulering må området frigis av Forsvaret.

OPPFØLGING GJENNOM PLANVERKTØY:

Planbestemmelsene er gitt slik: Før regulering og utbygging kan skje, skal de delene av arealet som faller innenfor gamle Hjerkinnskytefelt frigis av Forsvaret. Inntil dette er utført, kan det ikke graves eller bygges innenfor området.

NR.	BN6	BN6 Moskusstugu næringsområde Flomfare
-----	-----	---

BESKRIVELSE AV UØNSKET HENDELSE

Aktsomhetskart for flomfare viser at bekken som går gjennom området kan medføre flomfare.

OM NATURPÅKJENNINGER (TEK 10)	SIKKERHEITSKL. FLAUM/SKRED	FORKLARING
Ja	Middels F2	

ÅRSAKER

Bekk gjennom området kan medføre flomfare. Bekken har lite nedslagsfelt.

EKSISTERENDE BARRIERER

Områdene ligger i snau fjell med tynt jordmonn, noe som gir liten forsørningsevne. Samtidig ligger det en dam/tjern som vil ta opp styrtregnflokker.

VURDERING AV SÅRBARHET

Det er ikke kjent at området har vært omfattet av flom.

SANNSYNLIGHET	HØY	MIDDELS	LAV	FORKLARING
Høg			x	>10%

BEGRUNNELSE FOR SANNSYNLIGHET

Flomvegskart,
nedslagsfelt og
tidligere hendelser

KONSEKVENSVURDERING					
KONSEKVENSTYPER	KONSEKVENSKATEGORIER				
	STORE	MIDDELS	SMÅ	IKKE RELEVANT	FORKLARING
LIV OG HELSE			X		Vurdert ut fra antall.
STABILITET			X		Ikke viktige samfunnsfunksjoner i planlagt område.
MATERIELLE VERDIER			x		Vurdert ut fra skadeomfang.

SAMLET BEGRUNNELSE AV KONSEKVENS

Området er avsatt til aktiviteter, ikke bygninger for fast opphold.

USIKKERHET	BEGRUNNELSE
Middels	Aktsomhetskart viser generell fare. Ikke undersøkt i marka.

FORSLAG TIL TILTAK OG MULIG OPPFØLGING I AREALPLANLEGGING OG ANNET

TILTAK:	OPPFØLGING GJENNOM PLANVERKTØY:
Ved regulering av området må det sikres at vannløpene kan gå fritt.	Overvannshåndtering følges opp i reguleringsplan.

NR.	BB18	"NAVN" UØNSKET HENDELSE	BB18 Skeie boligområde Overvannshåndtering
-----	------	-------------------------	---

BESKRIVELSE AV UØNSKET HENDELSE

Flomvegskart viser at deler av arealet må utformes slik at overvann fra områdene ovenfor byggeområdet må sikres frie løp gjennom området og slik at skader ikke oppstår på annen infrastruktur

OM NATURPÅKJENNINGER (TEK 10)	SIKKERHEITSKL. FLAUM/SKRED	FORKLARING
Ja	middels	

ÅRSAKER

Terrenget ovenfor byggeområdet er arrondert slik at overvann/vårflomvann kan samles og gjøre skade nedstrøms området.

EKSISTERENDE BARRIERER

Det meste av område ovenfor er skogsmark, med god fordrøyningssevne. Det går allerede en veg gjennom område som samler og leder vann.

VURDERING AV SÅRBARHET

SANNSYNLIGHET	HØY	MIDDELS	LAV	FORKLARING
Høg	x			>10%

BEGRUNNELSE FOR SANNSYNLIGHET

Flomvegskart og
arrondering av
området

KONSEKVENSVURDERING					
KONSEKVENSTYPER	KONSEKVENSKATEGORIER				
	STORE	MIDDELS	SMÅ	IKKE RELEVANT	FORKLARING
LIV OG HELSE			X		Vurdert ut fra antall.
STABILITET			X		Ikke viktige samfunnsfunksjoner i planlagt område.
MATERIELLE VERDIER		x			Vurdert ut fra skadeomfang.

SAMLET BEGRUNNELSE AV KONSEKVENS

Atkomstvegen som allerede finnes, vil lede overvann på samme måte som i dag. Arealene har god fordrøyningssevne og arronderingen/helningen på området tilsier at det ikke vil bli vesentlige endringer i avrenningen.

USIKKERHET	BEGRUNNELSE
Middels	Flomvegskart viser generell fare. Ikke undersøkt i marka.

FORSLAG TIL TILTAK OG MULIG OPPFØLGING I AREALPLANLEGGING OG ANNET

TILTAK:

Ved regulering av området må det sikres at vannløpene kan gå fritt og ledes til eksisterende vannveger.

OPPFØLGING GJENNOM PLANVERKTØY:

Det må gis bestemmelser om regulering og sikring av overvann i detalreguleringsplan.

NR.	BB3	"NAVN" UØNSKET HENDELSE	BB3 Leiramoen boligområde Jernbane
-----	-----	-------------------------	---------------------------------------

BESKRIVELSE AV UØNSKET HENDELSE

Boligområdet ligger inntil jernbanelinja, noe som kan gi støyp problemer og utfordringer knyttet til mulige ulykker.

OM NATURPÅKJENNINGER (TEK 10)	SIKKERHEITSKL. FLAUM/SKRED	FORKLARING
Ja	middels	

ÅRSAKER

Boligområder trenger lekearealer og sikring mot farer. Jernbanen er et usikkert forhold når det gjelder barn og barns lek. Området ligger utenfor registrert støysone, men det bør gjøres tiltak i reguleringsplan.

EKSISTERENDE BARRIERER

Jernbanen er inngjerdet. Naturlige lekeområder ligger i motsatt retning.

VURDERING AV SÅRBARHET

SANNSYNLIGHET	HØY	MIDDELS	LAV	FORKLARING
Høg			x	<10%

BEGRUNNELSE FOR SANNSYNLIGHET

Antall enheter og utforming av området.

KONSEKVENSVURDERING					
KONSEKVENSTYPER	KONSEKVENSKATEGORIER				
	STORE	MIDDELS	SMÅ	IKKE RELEVANT	FORKLARING
LIV OG HELSE			X		Vurdert ut fra antall.
STABILITET			X		Ikke viktige samfunnsfunksjoner i planlagt område.
MATERIELLE VERDIER			X		Vurdert ut fra skadeomfang.

SAMLET BEGRUNNELSE AV KONSEKVENS

Lite antall enheter.

USIKKERHET	BEGRUNNELSE
Middels	Flomvegskart viser generell fare. Ikke undersøkt i marka.

FORSLAG TIL TILTAK OG MULIG OPPFØLGING I AREALPLANLEGGING OG ANNET

TILTAK:

Ved regulering av området må det sikres gode lekearealer og sikring mot jernbanen.

OPPFØLGING GJENNOM PLANVERKTØY:

Området er underlagt reguleringskrav.

Trinn 4. Risikoreduserende tiltak

Med avbøtende tiltak menes tiltak som kan redusere risiko; forebygging og beredskap. Områder med fare, risiko eller sårbarhet er avmerket som hensynssoner i plankartet. Detaljerte ROS-analyser skal inngå i all arealplanlegging, jf. plan- og bygningsloven. Dette innebærer at det ved område- eller detaljregulering skal utarbeides ROS-analyser.

Følgende temaer er avsatt som fare- og risikosoner på plankartet eller i tematisk kartutsnitt:

- Fare- og risikosone skred
- Fare- og risikosone flom
- Fare- og risikosone høgspent
- Faresone forurensa grunn

Risiko for uønskede hendelser må reduseres ved å utføre tiltak. Noen tiltak kan redusere sannsynligheten for at en uønsket hendelse oppstår, mens andre tiltak kan redusere konsekvensen av den uønskede hendelsen. Noen hendelser kan ikke forebygges tilstrekkelig eller utelukkes selv om det iverksettes tiltak.

Mange hendelser og tiltak må avklares i forbindelse med regulering av et område, mens andre må ivaretas gjennom behandling av byggesaker.

I kommuneplanen er det mest hensiktsmessige tiltaket å ikke legge til rette for bygging og aktivitet på kjente fareområder eller i områder med spesielle verdier. Dette er for det meste gjort i planen og der det ikke er mulig, så er det gjort vurderinger omkring temaet eller avbøtende tiltak.

Nye byggeområder for vurdering:

BN6 Moskusstugu

Det er satt krav om at arealene må frigis ift. eksplosjons- og blidgjengerfare. Det er også reguleringskrav, der flomfaren må avklares i detalj.

BB18 Skeie

Det er reguleringskrav, der skredfaren må kartlegges i detalj før godkjenning.

BB3 Leiramoen

Det er reguleringskrav til området.

BN2 Høyveg

Arealet er arrondert slik at bekken ikke blir berørt. I tillegg er det reguleringskrav, der flomforholdene og overvannshåndtering må utredes.

BF2 Jetta

Arealet er arrondert slik at det ikke foreligger fare.

Trinn 5. Oppsummering

Hensynssonene og konsekvensvurderingene er brukt aktivt i plasseringen av nye tiltak. Tiltak som delvis blir berørt av fare, er beskrevet i denne ROS-analysen.

Med de risikoreducerende tiltakene som er lagt inn som en del av både bestemmelser og plankart til arealdelen, så er det ingen av de nye tiltakene som utgjør noen sikkerhetsmessig risiko for liv og helse på dette plannivået.

Arealdelen setter ytre rammer for utbygging. Gjennom detaljregulering kan en måtte bruke deler av arealene til annet enn byggeområder, men dette er noe som kan avklares gjennom fagkyndige vurderinger i reguleringsprosessen.

3. Samlet vurdering

Kommuneplanforslaget innebærer ikke nye, store byggeområder. Hovedutfordringen for Dovre kommune er synkende folketall og strategiene for å møte denne utfordringen er lagt i kommuneplanens samfunnsdel. Arealdelen er ment å støtte opp om samfunnsdelens prioriteringer ved å legge til rette for et mangfoldig boligtomtetilbud og muligheter for etablering av næringsvirksomhet.

Det er også viktig å huske at Dombås tettsted ikke er omfattet av denne planrevisjonen. Mye av utbyggingsevneheten skjer nettopp i og rundt Dombås tettsted.

Med arealdelens nye områder for boliger, skjerpet praktisering av jord- og konsesjonslov og den planreserven som ligger inne i gjeldende planverk, så vil boligtomtbehovet være dekket også utover planperioden. Dette er et ønsket plangrep.

Dovre kommune har en stor planreserve for fritidsboligtomter. En ønsker å fortsette strategien med å legge hyttetomtene i felt så nær tettstedene som mulig. Det er derfor ikke gjort grep for å omfordele tomter fra ett område i kommunen til et annet, med unntak av fem tomter innenfor Hjerkinntettsted. Det er heller ikke lagt inn nye områder for fritidsbebyggelse.

Dovre kommune har sammen med Lesja kommune

et større industriområde på Joramo, like ved grensa mot Lesja. Dette industriområdet dekker de fleste behov for nyetablering innenfor industri- og næringsvirksomhet. I tillegg har Dovre kommune Høyveg industriområde ved Dovre tettsted. Høyveg er fullt og en trenger utvidelse. Noe av utvidelsen vil gå inn på utkanten av et dyrka areal. Sett i forhold til arealets produktivitet, arrondering og planens totalvirkning på landbruksarealer, så mener Dovre kommune at denne utvidelsen er akseptabel.

Byggeområder er forsøkt plassert utenfor sårbare og farefulle områder. Unntaket er plassering av boliger i områder med større natur- og kulturverdier. En mener likevel at dette er akseptabelt på grunn av områdenes store verdi for Dovresamfunnet som byggeområder.

I stor grad er det brukt hensynssoner for å ta vare på viktige regionale og nasjonale verdier.

Det er ikke plassert nye byggeområder på arealer med registrert fare.

Etter en samlet vurdering av planforslaget, finner en at overordnede hensyn, retningslinjer og bestemmelser er ivarettatt. Det er særlig viktig for Dovre kommune å legge til rette for en variert boligstruktur og muligheter for etablering og videreutvikling av næringsvirksomhet, innenfor rammene av statlig politikk.

Kapittel 4 Bestemmelser og retningslinjer

Bestemmelsene knyttet til arealbruken er bestått av juridiske bestemmelser og veiledende retningslinjer:

De juridiske bestemmelsene (innrammet) er bindende for arealbruken og er hjemlet i Plan og bygningsloven §11-7 til §11-11.

Retningslinjene gir signaler om hvilke føringer Dovre kommune har lagt innenfor enkelte områder av arealforvaltningen.

Grunnlaget for planbestemmelser og retningslinjer finnes i kommuneplanens samfunnsdel (arealpolitikk) og bestemmelsene skal være styringsverktøy for arealforvaltningen innenfor de enkelte utbyggingsområder og hensynssoner i planen.

Planbestemmelser, arealplankart med formål og hensynssoner er juridisk bindende etter plan- og bygningsloven §11-6.

Arealdelen av kommuneplan består av følgende dokumenter:

1. Oversiktskart over hele kommunen i målestokk 1:50000, inkludert tenatiske kartutsnitt.
2. Planbeskrivelse, Planbestemmelser og retningslinjer.
3. Kommunedelplan Dombås tettsted
4. Kommunedelplan Hjerkinns skytefelt (deler av området ligger i Lesja kommune).
5. Konsekvensutredninger for alle nye utbyggingsområder og infrastrukturtiltak med samlet vurdering av planens virkning og konsekvenser for miljø og samfunn, herunder hvordan planen ivaretar nasjonale og regionale hensyn.
6. Temakart: Biologisk mangfold, kulturminner, idrett og friluftsliv, risiko og sårbarhet, jord og skog samt grus- og grunnvannsressurser.

Følgende kommunedelplaner skal bestå som egne delplaner:

Kommunedelplan Dombås tettsted

1. Generelle bestemmelser § 11-9:

Bestemmelsene er knyttet til plankartene, godkjent av kommunestyret...XXXXXX (dato). Arealbruken slik den er vist på plankartene, samt de utfyllende bestemmelsene nedenfor, er i henhold til §11-6 i plan- og bygningsloven (heretter kalt PBL) juridisk bindende.

1.1 Plankrav

I nye og eksisterende områder avsatt til bebyggelse og anlegg kan det ikke utføres arbeid og gis tillatelse til søknadspliktige tiltak som nevnt i PBL § 20-1 og §20-2 før det enkelte område inngår i områdereguleringsplan eller detaljreguleringsplan, jf. PBL §§ 12-1, 12-2 og 12-3.

For nye byggeområder skal det foreligge godkjent utbyggingsavtale før fradeling eller utbygging kan settes i verk. Mindre endringer som eksempelvis riving, fasade- og bruksendring innenfor eksisterende byggeområder, kan tillates uten krav om reguleringsplan dersom dette ikke fører til vesentlig endret eller utvidet bruk, og ikke vil være til hinder for fremtidig regulering av området.

Arealbruken som planen fastlegger samt de utfyllende bestemmelsene, kan bare endres ved vedtak i kommunestyret. Slik endring kan for eksempel skje ved rullering av planen eller kommuneplanrevisjon, kommunedelplan eller reguleringsplan.

Kommuneplanens arealdel med bestemmelser skal gjelde foran reguleringsplaner om ikke annet er angitt i kommuneplanens bestemmelser. Nye reguleringsplaner som godkjennes etter at arealdelen er vedtatt vil gjelde foran kommuneplanens arealdel.

1.2. Forholdet til jordloven

Jordloven §§ 9 og 12 gjelder for nye utbyggingsområder inntil det foreligger vedtatt reguleringsplan, jfr. jordloven § 2 annet ledd.

1.3 Utbyggingsavtaler

1. I forbindelse med gjennomføringen av arealplaner skal det – når grunneiere eller utbyggere står for utbyggingen av et område – inngås utbyggingsavtale mellom kommunen og grunneier/utbygger før utbygging kan starte opp.
2. Kravet om slik utbyggingsavtale gjelder for hele kommunen hvor det innenfor et planområde skal bygges ut mer enn 5 boenheter, mer en 5 fritidsboliger/boenheter for fritid, næringsområde større enn 3 dekar eller for bygg større enn 500 m² T-BRA. Også ved mindre utbygginger kan det etter forholdene være aktuelt å kreve utbyggingsavtale, f.eks. tilfeller hvor et tiltak vil føre til særlig stor infrastrukturbelastning i forhold til tiltakets størrelse/omfang, eller der det på grunn av tiltakets karakter bør stilles krav til utforming, f.eks. universell utforming.
3. Utbyggingsavtalene må ta utgangspunkt i vedtatte arealplaner med bestemmelser, kommunens boligpolitikk, hovedplan for vann og avløp, vedtekter om fjernvarmeanlegg og trafikk-sikkerhetsprogrammet.
4. Dovre kommune ønsker å inngå utbyggingsavtaler om følgende tiltak:
 - a. Teknisk og grønn infrastruktur som følger av opparbeidelsesplikten i pbl §§ 67 og 69, slik som vei, vann og avløp, gang- og sykkelveier, friområder, lekearealer og grøntstruktur.
 - b. Boligpolitiske tiltak slik som krav til boligers størrelse og type boliger. Dette for å ivareta politiske målsettinger i utbyggingspolitikken.
 - c. Krav til bygningers utforming, slik som krav om livsløpsstandard, krav til universell utforming, tilpasning til ulike brukergrupper, kvalitetskrav, herunder energieffektivitet.
 - d. Andre tiltak som er nødvendig for gjennomføring av planvedtak, slik som belysning, skilting, turveier, skiløyper, skibruer, støyskjermer, busslommer, håndtering av forurenset grunn, etablering av velforeninger og organisering i forhold til privat drift og vedlikehold (krav om veistyre, samarbeid vedrørende skiløyper etc.).
5. Når det gjelder kostnadsfordeling ved utbygging, forutsetter kommunestyret at grunneier/utbygger dekker alle utgifter forbundet med planlegging og opparbeidelse av intern infrastruktur (så som vei, parkering, vann og avløp, energi- og kommunikasjonsanlegg, leke- og rekreasjonsområder etc.). Videre forutsettes det at grunneier/utbygger bekoster fremføring av eksterne anlegg så som vei, vann, avløp, energi- og kommunikasjonsanlegg til utbyggingsområdet fra nærmeste offentlige tilknytningspunkt, eller betaler et bidrag til kommunen for slik framføring. Dersom utbyggingen fører til merbelastning av eksisterende infrastruktur kan utbygger/grunneier måtte utbedre eller dekke en forholdsmessig del av utgifter til forbedring eller utvidelse.
 - a. For områder som reguleres til fritidshus eller helårsboliger kan det etter søknad gis et tilskudd til utbygger på inntil 50% til de deler av nye VA-anlegg som det blir avtalt at kommunen skal overta etter utbyggingen, ref. pkt. 6. Tilskuddet blir belastet selvkostområdet for vann/avløp.
 - b. Vedlagt søknaden skal det ligge en samlet og detaljert VA-plan for den aktuelle utbyggingen som viser hvordan utbyggingen er planlagt, samt budsjett og finansieringsplan. Prosjekteringen skal utføres i henhold til Dovre kommune sin gjeldende VA-norm og evt. andre retningslinjer. Planen skal være godkjent av Dovre kommune før søknaden leveres.
 - c. Vedlagt søknaden skal det ligge en markedsvurdering, tiltaksplan for markedsføring og salg av tomter, samt framdriftsplan for opparbeiding av utbyggingsområdet.
 - d. Hver søknad skal gis individuell behandling, og kan bli godkjent/avslått ut fra vurdering

av samfunnsmessig betydning, prosjektets godhet, vurdert gebyrbelastning på kommunens øvrige innbyggere, hvor mange tomter som må selges (og over hvor mange år) før regnskapet går i pluss i selvkostregnskapet for vann/avløp, markedsvurderinger for det enkelte utbyggingsområdet osv., ikke uttømmende.

e. Før utbygging av VA-anlegget igangsettes, skal det byggemeldes til kommunen i hht. Plan- og bygningsloven, og byggesøknaden skal være godkjent.

f. Kommunen skal gis mulighet til å følge byggeprosjektet gjennom å få oversendt innkallinger/referater fra byggemøter, samt gis mulighet til å delta som observatør i byggemøter og andre relevante prosjektmøter.

g. Tilskuddet kan betales ut når utbyggingen er fullført og godkjent av kommunen (teknisk utførelse og ferdigattest i byggesaken), og mot framlegging av revisorgodkjent regnskap for prosjektet.

h. Tilskuddet skal tilbakebetales kommunen gjennom tilkoplingsgebyr (engangsgebyr for tilknytning) og årsgebyr ved salg av tomter i utbyggingsområdet. Årsgebyret skal følge det normale årsgebyret som fastsettes sammen med behandling av årsbudsjettet for kommunen. Tilkoplingsgebyret med reguleringsklausuler fastsettes særskilt for utbyggingsområdet gjennom utbyggingsavtalen. Tilkoplingsgebyret skal være del av kjøpesummen for tomte, og tomteselger plikter å opplyse kjøper om dette, inkludert størrelsen på gebyret. Tomteselger skal, senest 3 uker etter at salget er gjennomført og kjøpesummen mottatt, uoppfordret betale inn avtalt tilkoplingsgebyr til kommunen.

i. Dersom punkt. 5a-5h kommer til anvendelse i en aktuell utbyggingsavtale, skal framforhandlet avtale behandles og legges ut til offentlig ettersyn av Formannskapet, og til slutt godkjennes av kommunestyret.

6. Tekniske hovedanlegg, trafikkarealer, friområder o.l. skal overdras vederlagsfritt og fri for heftelser til kommunalt eie og vedlikeholdes senest eller samtidig med at kommunen overtar ansvaret for driften. Utførelsen av tekniske anlegg skal være etter standard som er godkjent av kommunen. Ansvar for vedlikehold av lekeplasser, turløyper, skiløyper, grøntområder o.l. skal som hovedregel være tomtedefeltets. I de tilfeller hvor anlegg blir benyttet av flere boligfelt eller hyttefelt kan det stilles krav om at de ulike aktørene inngår et samarbeid om utbygging og vedlikehold.

7. Utbyggingsavtaler for nye boligområder kan regulere eventuelle boligsosiale tiltak (eks. fordeling av boligtyper, boligstørrelse), krav til utforming (livsløpsstandard, universell utforming) og kvalitet (herunder krav til energieffektivitet).

8. Utbygger må stille tilfredsstillende bankgaranti for oppfyllelse av sine forpliktelser etter utbyggingsavtalen.

9. Rådmannen får fullmakt til å beslutte om kommunen skal starte framforhandling om utbyggingsavtaler, herunder unnlate å kreve utbyggingsavtale, der dette ikke anses som ønskelig eller hensiktsmessig.

10. Avtalene godkjennes av Plan-, nærings- og utviklingsstyret, bortsett fra i de tilfellene punkt 5a-5h kommer til anvendelse. Da behandles avtalen etter pkt. 5i.

1.4 Energi

Kommunale nybygg over 300 m² skal utnytte fornybare energikilder.

Byggeområder og byggverk skal lokaliseres og utformes med hensyn til energieffektivitet og fleksible energiløsninger. Ved utarbeidelse av reguleringsplaner innenfor områder hvor det er gitt konsesjon for fjernvarme og vedtatt forskrift om tilknytningsplikt, skal det utarbeides bestemmelser om vannbåren varme og tilknytning til fjernvarmenettet.

Ved bygging av leilighetsbygg skal disse bygges som lavenergihus.

1.5 Bestemmelser om regulering

Utbygging kan ikke gjennomføres før teknisk og grønn infrastruktur er tilstrekkelig etablert, jf. PBL § 11-9,pkt.4.

Utbygging i byggeområdene (eksisterende og planlagte) kan ikke gjennomføres før utbyggingsavtale er godkjent og følgende tekniske anlegg er sikret:

- Veg, trafikk sikker atkomst, herunder veg til skole/hold plass.
- Vannforsyning og avløp. Behov for slukkevann skal være vurdert.
- Elektrisitetsforsyning, fibertilknytning og renovasjon.
- Leke og aktivitetsområder.
- Områdets sikkerhet mht. skred, flom, erosjon og støy skal være vurdert i forhold til risiko og sårbarhet.
- Utbyggingen skal vurderes mht. sosial infrastruktur; I hvilken grad medfører utbyggingen endringer/behov for utvidelse/endring av eksisterende tilbud.

1.6 Bestemmelser om universell utforming, jf. PBL § 11-9,pkt. 5

I all plan- og byggesaksbehandling skal det redegjøres for hvordan universell utforming er ivarettatt.

Det skal tas hensyn til universell utforming i både planlegging og i hver enkelt byggesak. Nye sentrumsnære boliger og nye fellesarealer bør være universelt utformet. Universell utforming skal legges til grunn for kommunal byggevirkksomhet.

1.7 Estetikk og grønnstruktur

Ved planlegging, utbygging og gjennomføring av tiltak skal nye bygninger og anlegg samt endringer av eksisterende, utformes i samspill med omgivelsenes karakter, naturgitte forhold på stedet, kulturlandskapet og den tradisjonelle byggeskikken. Bebyggelsen skal underordne seg områdets topografiske særpreg, ha en helhetlig form-, farge- og volumoppbygging.

Ferdselsveger, stier og løyper skal sikres ved planbehandling og ved bygge-saksbehandling. Alle inngrep skal planlegges og utføres slik at skadevirkningene på natur og omgivelser forebygges, og blir så små som mulig.

Eksisterende vegetasjon skal ikke fjernes utover det som er nødvendig for å få ført opp Bygningene, opparbeidet atkomstveger og parkeringsplasser. Traseer for vann, avløp og kabler som ikke kan legges langs veger, skal reetableres med stedegen vegetasjon. Utbygger har ansvar for å sette i stand og så til etter hvert som utbygginga blir ferdig i feltet.

1.8 Skilting

1. Skiltvedtektene gjelder for hele kommunen. Hensikten med skiltvedtektene er å samordne bruken av skilt- og reklameinnretninger slik at de kan inngå som positive elementer i det offentlige rom.
Skilt- og reklameinnretninger skal ikke virke skjemmende i forhold til omgivelsene eller redusere trafikksikkerheten.
Tillatelse til skilt- og reklameinnretning kan gis permanent eller for et bestemt tidsrom.
Oppføring av skilt, menyreklame og reklameinnretninger, herunder alle faste og midlertidige innretninger, skal omsøkes av gardeier og godkjennes av kommunen før de settes opp.
2. Skilt og reklameinnretninger må ikke plasseres på møne, takflate, takutstikk, gesims, stolpe eller støyskjerm/gjerde.
3. Skilt på bygninger skal plasseres på veggflate og unna viktige motiv i fasaden. Skilt skal ikke dekke mer enn det halve av den horisontale fasadelengden på bygningen eller en rimelig del av fasaden som virksomheten disponerer, maksimalt avgrenset til 6 meter. Uthengsskilt skal ha største bredde inntil 1 meter. Fri høyde over fortau skal være minst 2,5 meter. Avstand til fortauskant må være minst 0,5 meter.
4. Skilt og reklameinnretninger skal ha moderat størrelse, utforming og farge, og skal harmonere med bygningen og miljøet for øvrig. Blinkende eller bevegelige skilt/reklameinnretninger tillates ikke.
Skilt av frittstående bokstaver og symboler foretrekkes. Skilt og reklame med innebygd lyssetting kan godkjennes dersom de er utført med lukket front slik at bare tekst, symboler eller logo lyser. Skilt kan etter søknad lyssettes med lyskaster eller annen ekstern lyskilde.
5. I forretning- og næringsbygg som inneholder flere virksomheter skal skiltene samles på fasaden eller i en oppslagstavle. Denne kan være frittstående som plasseres ved innganger. Virksomhet med egen inngang i lokaler med fasade langs veg eller gate, kan ha egne, mindre virksomhetsskilt på vegg ved egen inngang. Det kan gjøres unntak for virksomheter som disponerer flere fasader eller områder i tilknytning til bygget.

6. På bevaringsverdige bygninger og bygningsmiljøer skal skilt og reklameinnretninger ha et enhetlig preg og fortrinnsvis utføres i tidsriktige materialer.
7. Markiser skal følge vindusåpninger. Navn på egen virksomhet skrevet på markisene tillates, men ikke annen reklame. Form og farge på markisen skal tilpasses bygningen.
8. I åpent naturlandskap, kulturlandskap, parker og friområder må det ikke oppføres frittstående reklameskilt.
9. Skilt og reklameinnretninger er ikke tillatt plassert på stolper, tre eller gjerde.
10. Flag, vimpler og bannere med kommersielt innhold tillates ikke med mindre det kan knyttes til en tidsbegrenset begivenhet. Midlertidige oppsatte reklameplakater for salg av fyrverkeri skal fjernes umiddelbart etter salgsslutt 31.12. Tillatelse til skilt og reklameinnretning til dette formål gis for et bestemt tidsrom, f.o.m. 27.12 t.o.m. 31.12. Ved større festivaler, idrettsarrangement, arrangement tilknyttet handelsstanden/næringsvirksomhet og lignende kan temporære skilt benyttes langs veg, på alle type bygninger og grunn. Skilting kan gjøres uten søknad 14 dager før arrangementet og tas ned innen to dager etter avsluttet arrangement. Skilting langs riks- og fylkesveger må godkjennes av Statens vegvesen. Det samme gjelder en del skilt langs kommunale veger. Følgende skilt og reklameinnretninger er ikke tillatt:
- Løsfotreklame
 - Ulike typer midlertidige, flyttbare og frittstående skilt- og reklameinnretninger og reklamebukker mer enn 3 m fra hovedinngangsdør
 - Flag/segl med kommersielt innhold
11. Skilt kan bare settes opp på den eiendom/bygning som skiltet har en funksjon for. Det kan gjøres unntak for skilt for flere virksomheter (for eksempel informasjonsskilt ved tettstedene, skilt for bygninger med flere virksomheter, etc.) som plasseres på godkjente steder. Kommunen kan gi pålegg om å fjerne reklameskilt dersom den virker skjemmende i seg selv eller i forhold til omgivelsene. Kommunen kan kreve at det blir utarbeidet en samlet skiltplan for bestemte områder. Overtredelse av skiltbestemmelsene kan medføre straffeansvar, forelegg, tvangsmulkt m.m. – jfr. plan- og bygningslovens kap. 32.

1.9 Bestemmelser om kulturminner

Alle kulturminner fra før 1537 og eldre er automatisk fredet i medhold av lov om kulturminner §§4.6 og 8. Automatisk fredet er også de til enhver tid stående byggverk med opprinnelse fra perioden 1537 – 1649. Alle tiltak som kan berøre slike kulturminner, skal legges frem for kulturminnemyndighetene. Dersom det i forbindelse med tiltak i marka blir funnet automatisk fredede kulturminner som ikke er kjent, skal arbeidet stanses i den grad det berører kulturminnene eller deres sikringssone på 5 meter. Registrerte bevaringsverdige kulturminner er vist i plankartet, og skal reguleres med

hensynssone i utbyggingsområdene.

Tiltak som ikke er avklart gjennom reguleringsplan, eksempelvis store driftsbygninger i landbruket, landbruksveger, gang- og sykkelveger, VA-anlegg og kraftforsyningstiltak i LNF-områder, skal forelegges kulturminnemyndighetene enten som byggesak, dispensasjonssak eller i forbindelse med konsesjonsbehandling.

1.10 Barn og unges interesser

Ved regulering til boliger og fritidsboliger i nye byggeområder eller fortetting av eksisterende områder skal det legges til rette for gode lekemuligheter og gode, felles uteoppholds-arealer som er brukbare og gir gode aktivitetsmuligheter for alle.

Ved etablering av nye boligområder skal det i reguleringsplan vises sikker atkomst til leke- og aktivitetsområder og til skole. Leke- og oppholdsarealer og gang- og sykkelveger skal ferdigstilles samtidig med boliger.

1.11 Samfunnssikkerhet og beredskap (ROS-analyse) jf. PBL § 4-3

Flom ; I flomutsatte områder avmerket i tematisk kartutsnitt «Ras- og flomfare, andre fareområder» skal det ikke gjennomføres tiltak som kan øke flomfaren eller medføre fare for Skade på eksisterende eller nye bygg og installasjoner.

Dersom det skal åpnes for nye byggetiltak (pbl §1-6) skal tilstrekkelig sikkerhet mot flom og skred, jfr sikkerhetsklasser og sikkerhetskrav gitt i byggteknisk forskrift, være dokumentert ivare tatt gjennom faglig tilfredsstillende sikring før bygging kan starte.

Før utbygging av tiltak som skogsveger, atkomstveger og løyper skal tiltakene konsekvensutredes.

Skred : Områder som i temakart risiko og sårbarhet er avmerket som skredutsatt skal ikke gjennomføres tiltak som øker skredfaren eller som kan medføre skade på eksisterende eller nye bygg og installasjoner.

Eventuelle inngrep skal konsekvensutredes før tiltak kan gjennomføres. Det er ikke tillatt å oppføre bygg eller andre konstruksjoner i de på temakartet skredutsatte områdene før skredfaren er utredet og eventuelle sikringstiltak er gjennomført. Ved utarbeidelse av reguleringsplan for byggeområdene skal bygg/konstruksjoner og tekniske inngrep plasseres slik at en ikke bygger inn mer sårbarhet i form av fare for utglidning, erosjon, ustabil grunn etc. det skal gjennomføres konsekvensutredning i planen. (ROS-analyse).

Støy : Det skal i reguleringsplan angis støysoner der dette er relevant. Ved utbygging i områder som er støyutsatt skal konsekvenser utredes og nødvendige avbøtende tiltak beskrives i reguleringsplanen. Retningslinjer for støy i arealplanleggingen fra miljøverndepartementet skal legges til grunn.

Snø: Det må i ved utarbeidelse av reguleringsplan for utbyggingsområdene avsettes tilstrekkelig areal til vegformål og areal for snølager, som sikrer at en ved brøyting har nok plass til snøen.

2. BEBYGGELSE OG ANLEGG, PBL §11-7 nr.1, §11-10 nr.1-4 og 11.9 nr. 1-8.

2.1 Ny boligbebyggelse (PBL 11-7.1)

Det er avsatt areal til boligbygging ved Leiramoen på Dovreskogen og ved Skeie i Øverbygde. Eksisterende hytteområder med utbygd infrastruktur er i tråd med kommuneplanens samfunnsdel åpnet for kombinert fritids- og boligformål.

Nye utbyggingsområder er nummerert (Bxx) og eksisterende områder som ikke er regulert er nummerert (BxxE). Utbygde områder avsatt i gjeldende planverk er videreført uten at disse er gitt eget nummer.

Nye område: nummer og navn

B01 Leiramoen

Eksisterende områder som lå inne i forrige kommuneplan (arealdel) og/eller er regulert:

BB18 Skeie

Følgende skal gjelde for regulering av boligområder:

- Teknisk infrastruktur (veg, vann, overvann, avløp) skal avklares og innarbeides i reguleringsplan. Teknisk infrastruktur skal være opparbeidet og klar til bruk før brukstillatelse kan gis.
- For nye boligområder skal hele feltet reguleres samtidig.
- Det skal innarbeides i reguleringsplan hensyn til barn og unges oppvekstsvilkår for alle nye og ved fortetting av eksisterende boligområder jf. Pbl. §1-1 5 ledd. Det skal legges til rette for gode lekemuligheter og gode, felles uteoppholds-arealer som er brukbare og gir gode aktivitetsmuligheter for alle. Ved etablering av nye boligområder skal det i reguleringsplan vises sikker atkomst til leke- og aktivitetsområder og til skole. Bo-områder skal planlegges med tilstrekkelig uteoppholds- og lekeareal; I boligområder avsatt til eneboliger skal det opparbeides en nærlekeplass for 3-10 boenheter der avstand mellom bolig og lekeplass ikke skal overstige 300m. Minste uteoppholdsareal (MUA) pr. bolig skal være 150m².
- Boliger i boligområder skal ikke tillates omdisponert til fritidsboliger.
- Ved etablering av nye boligområder i nærheten av jernbanelinje, skal planoverganger registreres og vurderes sikret/sanert.
- Ved regulering av boligområder skal T-1442 – Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging legges til grunn.
- BYA bør ikke overskride 20 % av tomtearealet for frittliggende boliger. Sentrumsnært, der det planlegges for flere enheter i ett bygg, kan det vurderes BYA opp til 40 % av tomteareal.
- Det skal legges vekt på universell utforming i alle boligområder jf. pbl. §1-1, 5 ledd. Boligområder skal reguleres slik at vegutbygging, tomteplassering og bygninger på tomtene blir godt tilpasset terrenget. Det skal legges særskilt vekt på at gang- og kjøreveger utformes slik at de sikrer naturlig og sikker ferdsel intern/eksternt og til offentlig kommunikasjon.
- Det skal ved regulering legges til grunn to biloppstillingsplasser pr. boligenhet.
- Bebyggelse og terrengbearbeiding skal gi en god estetisk utforming jf. pbl 11-9 nr. 5.
- Det skal legges til rette for lavt energiforbruk og bruk av alternative energikilder, jf. pbl § 11-9 nr. 3

- Byggeområdene skal tilpasses landskapet gjennom reguleringsbestemmelser som sikrer en utbygging som hensyntar området egenart.
- Terreng brattere enn 1:4 skal ikke bebygges. Det skal heller ikke utføres vegbygging eller andre tiltak som innebærer skjæringer/fyllinger i terreng brattere enn 1:4.

2.3 Områder avsatt til næringsvirksomhet (PBL 11-7.1)

Nye næringsområder

BN2 Høyveg nord

BN6 Tverrfjellet/Moskusstuggu

Følgende gjelder for område BN6 Tverrfjellet/Moskusstuggu

Før regulering og utbygging kan skje, skal de delene av arealet som faller innenfor gamle Hjerkinns skytefelt frigis av Forsvaret. Inntil dette er utført, kan det ikke graves eller bygges innenfor området.

Den delen av området som er utvidet ift kommunedelplan for Hjerkinns tettsted (1999) skal kun brukes til utvikling av aktiviteter, f.e. klatreløype, amfi, løyper/stier, etc. Det skal ikke oppføres hus for overnatting.

Følgende gjelder for område BN2 Høyveg:

Ved regulering skal overvannshåndteringen utredes og sikres ved evt tiltak.

De søndre arealene skal bygges ut først, dersom dette er teknisk mulig.

Følgende gjelder for regulering av næringsområder

- Arealer skal reguleres slik at vegutbygging, tomteplassing og bygninger på tomtene blir godt tilpasset terrenget. Det skal legges særskilt vekt på at gang- og kjøreveger utformes slik at de sikrer naturlig og sikker ferdsel intern/eksternt.
- Det skal legges vekt på universell utforming i hele området. - Det skal legges vekt på universell utforming i alle næringsområder jf.pbl.§1-1, 5 ledd. Områdene skal reguleres slik at vegutbygging, tomteplassing og bygninger på tomtene blir godt tilpasset terrenget. Det skal legges særskilt vekt på at gang- og kjøreveger utformes slik at de sikrer naturlig og sikker ferdsel intern/eksternt og til offentlig kommunikasjon.
- Det skal legges til rette for lavt energiforbruk og bruk av alternative energikilder, jf. pbl § 11-9 nr. 3.
- BYA bør ikke overskride 75 % av tomteareal.
- Parkeringsbehov skal vurderes særskilt ut fra hvilken næringsaktivitet det planlegges for og det skal avsettes tilstrekkelig plass til parkering.

2.4 Områder avsatt til råstoffutvinning, (PBL §11-7 nr1)

I områder som i eget temakart er avsatt som viktige råstoffområder skal det føres en streng dispensasjonspraksis.

Følgende gjelder for regulering av råstoffutvinning

- For nye områder til råstoffutvinning er det krav om reguleringsplan.
- Reguleringsplanen skal angi uttakets utstrekning, dybde samt høyde og terrengutforming etter oppussing/revegetering. Reguleringsplanen skal angi når og hvordan uttak skal starte opp.
- Utbyggingsavtale som minimum sikrer istandsetting av arealet etter uttak skal inngås. - Mineralloven §51 og forskrift (FOR2009-12-23 nr. 1842) regulerer avsetning av midler til istandsetting etter uttak.
- Storrassberget skiferbrudd

Uttaksområdet er omfattet av en driftsplan. I de senere årene har uttaket vært konsentrert omkring ett sammenhengende areal innenfor konsesjonsområdet. Dersom virksomheten skal utvides utover dette, skal dette skje etter godkjent reguleringsplan.

2.5 Fritidsbebyggelse (PBL 11-7 nr. 1)

Det er avsatt areal som kan reguleres til fritidsboliger som også er avsatt i tidligere arealdel: Horgen (Jetta)

Retningslinje for bosetning på fritidseiendom:

Kommunen kan gi dispensasjon for tidsbegrenset bruk av fritidseiendom som helårsbolig dersom eiendommen har godkjent vann- og avløpsanlegg og ligger ved veg som er godt framkommelig hele året. Eiendommen skal være lett tilgjengelig i forhold til at kommunen eventuelt må yte ulike typer offentlige tjenester.

Følgende gjelder for regulering av fritidsbebyggelse:

- *For nye utbyggingsområder skal hele feltet reguleres samtidig.*
- *Fritidsboligområder skal reguleres slik at vegutbygging, tomteplassering og bygninger på tomtene blir godt tilpasset terrenget. Det skal legges særskilt vekt på at gang-, ski- og kjøreveger utformes slik at de sikrer naturlig og sikker ferdsel intern/eksternt og til offentlig kommunikasjon.*
- *Tomter skal i utgangspunktet ikke være over 1 dekar.*
- *Det skal ved regulering legges til grunn to biloppstillingsplasser pr boligenhet.*
- *Det skal innarbeides krav til tiltak mot radonstråling i reguleringsbestemmelsene, jf. § 13-5 i Byggeteknisk forskrift av 05.05.2010.*
- *Grad av utnytting: Tillatt bebygd areal på den enkelte tomt skal fremgå av reguleringsbestemmelsene med øvre ramme BYA 200m² eller BYA-% 20%.*
- *Forhold til enheter og seksjonering skal avklares i reguleringsplan. Hver eiendom skal i utgangspunktet ha en bruksenhet.*
- *Utforming av fritidsbebyggelsen: bebyggelsen skal tilpasses naturgitte og bygde omgivelser. Det vises til MD sin veileder T1450 «Planlegging av fritidsbebyggelse».*
- *Inngjerding av fritidseiendommer er ikke tillatt, med mindre annet er bestemt i reguleringsplan og det oppnås enighet med rettighetshavere (grunneierlag) i området.*
- *Det skal innarbeides krav til tiltak mot radonstråling i reguleringsbestemmelsene, jf. § 13-5 i Byggeteknisk forskrift av 05.05.2010.*
- *Det skal innarbeides i plan, hensyn til barn og unges oppvekstsvilkår og estetisk utforming jf. pbl §1-1, 5. ledd og 11-9 nr. 5.*
- *Det skal legges til rette for lavt energiforbruk og bruk av alternative energikilder, jf. pbl § 11-9 nr. 3*
- *Det skal legges vekt på universell utforming i hele området.*
- *Kantvegetasjon langs vassdrag skal sikres ihht. § 11 i vannressursloven.*
- *Forholdet til beitegjerdning skal omtales i reguleringsplan, om nødvendig skal det settes rekkefølgebestemmelser om å flytte det før utbygging kan finne sted.*
- *Ved regulering av fritidsboligområder skal T-1442 – Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging legges til grunn.*
- *Det skal tilrettelegges for aktivitet som kanalisere ferdsel parallelt med dalføret. Det skal ikke legges til rette for ferdsel inn i fjellområdene utover det som foreligger i dag.*

2.6 Offentlig og privat tjenesteyting (PBL §11-7 nr1):

Retningslinjer for utforming av reguleringsplan offentlig og privat tjenesteyting:

- Arealer skal reguleres slik at vegutbygging, tomteplassering og bygninger på tomtene blir godt tilpasset terrenget. Det skal legges særskilt vekt på at gang- og kjøreveger utformes slik at de sikrer naturlig og sikker ferdsel intern/eksternt og til offentlig kommunikasjon.
- Det skal legges vekt på universell utforming i hele området.
- Det skal innarbeides krav til tiltak mot radonstråling i reguleringsbestemmelsene, jf. § 13-5 i Byggeteknisk forskrift av 05.05.2010.
- Det skal innarbeides i plan, hensyn til barn og unges oppvekstsvilkår og estetisk utforming jf. pbl §1-1, 5. ledd og 11-9 nr. 5.
- Det skal legges til rette for lavt energiforbruk og bruk av alternative energikilder, jf. pbl § 11-9 nr. 3
- Ved regulering av boligområder skal T-1442 – Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging legges til grunn.
- BYA bør ikke overskride 50 % av tomteareal
- Parkeringsbehov skal vurderes særskilt ut fra hvilken aktivitet det planlegges for og det skal avsettes tilstrekkelig plass til parkering.

2.7 Fritids- og turistformål (PBL §11-7 nr1):

Formålet omfatter campingplasser, utleiehytter og fritidsboliger som drives i en kommersiell sammenheng.

Retningslinjer for regulering av fritids- og turistformål:

Arealer skal reguleres slik at vegutbygging, tomteplassering og bygninger på området blir godt tilpasset terrenget. Det skal legges særskilt vekt på at gang og kjøreveger utformes slik at de sikrer naturlig og sikker ferdsel intern/eksternt og til offentlig kommunikasjon.

Det skal legges vekt på universell utforming i hele området.

Det skal innarbeides i plan, hensyn til barn og unges oppvekstsvilkår og estetisk utforming jf. pbl §1 1, 5. ledd og 11 9 nr. 5.

Det skal legges til rette for lavt energiforbruk og bruk av alternative energikilder, jf. pbl § 11 9 nr. 3

Ved regulering skal T1442 – Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging legges til grunn.

Parkeringsbehov skal vurderes særskilt ut fra hvilken aktivitet det planlegges for og det skal avsettes tilstrekkelig plass til parkering.

3. SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL § 11-7 nr.2)

I plankartet er lagt inn følgende viktige ferdselsårer:

- Jernbane
- Riksveg E6 og E136
- Samleveger og fylkesveger.
- Atkomstveger, kommunale veger og viktige private veger.

- Gang- og sykkelveger.
- Kraftlinjer, viktige overføringslinjer.
- Løype og turveinett.

§ 3.1 Holdningsklasser for avkjørsler og byggegrense langs riks- og fylkesveger (pbl 11-10 nr. 4)

FT-sak 85/12 (retningslinjer for byggegrenser og avkjørsler langs fylkesveger) skal ligge til grunn for ny og utvidet bruk av avkjørsler på riks og fylkesveger i uregulerte områder.

Følgende holdningsklasser og byggegrense skal benyttes til de ulike funksjonsklassene.

Funksjonsklasse	Holdningsklasse	Avkjørsler	Byggegrense
A	Nasjonal hovedveg	Meget streng holdning	50
B	Regional hovedveg	Streng holdning	50
C	Lokal hovedveg	Streng holdning	30
D	Lokal hovedveg	Mindre streng holdning	20
E	Lokal adkomstveg	Lite streng holdning	15

Riks- og fylkesveger i Dovre kommune er plassert i følgende funksjonsklasser:

E6 og E136 funksjonsklasse A.

Fv. 29 har funksjonsklasse B, med byggegrense 50 meter.

Fv. 490, 491 og 498 har f.klasse D, med byggegrense 20 meter.

Fv. 492, 496 og 497 har f.klasse E, med byggegrense 15 meter.

3.1 Byggegrense jf. Pbl. § 11-9, nr.5:

Alle avstandene regnes fra midtlinja i vegen. Andre byggegrenser kan fastsettes i reguleringsplan, jf. § 11-9 nr. 5.

Langs jernbanen er byggegrensa 30 m, målt fra midtlinja i nærmeste spor, jf. jernbanelova § 10, jf. § 11-9 nr. 5.

3.2 Utvidet bruk av avkjørsler jf. Pbl 11-10 nr. 4:

Vurdering av tillatelse til nye eller utvidet bruk av avkjørsler fra offentlig veg skal skje utifra Retningslinjer for byggegrenser og avkjørsler langs fylkesveger, vedtatt i Fylkestinget i Oppland 11.12.2012 (sak 85/12.), jf. Pbl. § 11-10 nr. 4. Holdningsklasser viser hvordan søknader om avkjørsler blir vurdert av vegmyndighetene. Riksveg E6 og E136 er plassert i holdningsklasse: meget streng holdning til avkjørsler.

4. FORSVARET

Sikrings- og faresone, Hjerkinnskytefelt. Sone for tilbakeføring av militært skytefelt.

I Hjerkinnskytefelt kan det utføres tiltak, inngrep og motorferdsel som er nødvendig for å gjennomføre tilbakeføringsprosjektet. I hensynsonen eksisterer en eksplosivrisiko. Det kan gis ytterligere bestemmelser for bruk og ferdsel i feltet som kan redusere denne risikoen.

5. LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSOMRÅDER - LNFR (PBL §11-7 nr 5).

Det skal ikke føres opp bygninger uten at disse er nødvendige tiltak for landbrukets og gardstilknyttet næringsvirksomhet basert på gardens ressursgrunnlag. Skal det bygges utenom stedbunden næring, skal dette tas opp som endring av kommuneplanens arealdel eller som dispensasjon fra planen.

Alle tiltak i utmark medfører søknadsplikt til kommunen.

Retningslinjer ved enkeltsaksbehandling i landbruket:

Det er ønskelig å opprettholde bosetting og ivareta kulturlandskapet i tilknytning til landbruket. Kommunen ønsker derfor at alle bruk som hovedregel skal selges samlet, med hus, areal og rettigheter som naturlig hører til garden.

Kommunen kan akseptere deling av landbrukseiendommer til ett/en tun/tomt/bolig når dette medfører god bruksrasjonalisering, arrondering og forsvarlige løsninger ift. landbruksdrifta.

Øvre arealgrense på eiendom for å tillate fradeling av tun:
bruket er maks 20-25 dekar fulldyrket og/eller overflatedyrket jord, eller maks 50 dekar produktiv skog, eller maks 70 dekar totalareal

Eventuell seter skal følge jorda, uavhengig av om ny eier har seter fra før eller ikke. Setra kan etter ny seterforskrift benyttes til tilleggsnæring.

Fradeling kan bare tillates hvis det ikke skaper driftsmessige ulemper for landbruket i området

Fradeling kan lettere aksepteres der tunet blir fradelt til boligeiendom med fast bosetting enn ved bruk som fritidseiendom.

Retningslinjer for spredt boligbygging i LNF

Det er i utgangspunktet forbudt å føre opp nye boliger som ikke har tilknytning til stedbunden næring, jfr. pbl § 11-7 nr. 5 a. Kommunen kan gi dispensasjon dersom det ikke fører til særlige ulemper for bl.a. jordbruket, kulturlandskap, biologisk mangfold og kulturminner.

Ved godkjenning av dispensasjon for enkeltstående nybygg, eller eventuell endring av eksisterende bygg på boligtomter fradelt i LNF-område, skal følgende retningslinjer legges til

grunn:

- a) Teknisk infrastruktur (veg, vann, overvann, avløp) skal avklares og innarbeides i byggesøknaden. Teknisk infrastruktur skal være opparbeidet og klar til bruk før brukstillatelse kan gis.
- b) Alle byggesøknader skal ha en ROS-analyse og ev. forslag til tiltak som reduserer risiko.
- c) Boliger som er godkjent etter planens vedtaksdato skal ikke tillates omdisponert til fritidsboliger.
- d) Ved godkjenning av spredt bygde boliger skal T-1442 – Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging legges til grunn.
- e) BYA bør ikke overskride 20 % av tomtearealet for frittliggende boliger.
- f) Boliger skal ha en klar lengderetning som følger høydekvoteene, og hovedmøneretningen skal følge byggets lengderetning. Småhusbebyggelse kan plasseres i tunform.
- g) Boligbygg og garasje på en eiendom bør ha lik form på taket.
- h) Boligtomter skal planlegges slik at vegutbygging, tomteplassering og bygninger på tomtene blir godt tilpasset terrenget. Det skal legges særskilt vekt på at gang- og kjøreveger utformes slik at de sikrer naturlig og sikker ferdsel intern/eksternt og til offentlig kommunikasjon.
- i) Byggeområdene skal tilpasses landskapet og sikres en utbygging som hensyntar områdets egenart.
- j) Terreng brattere enn 1:4 bør som hovedregel ikke bebygges. Det bør heller ikke utføres vegbygging eller andre tiltak som innebærer skjæringer/fyllinger i terreng brattere enn 1:4.
- k) Det bør legges til grunn to biloppstillingsplasser pr boligenhet.
- l) Boligene kan oppføres med mønehøyde inntil 6,5 meter regnet fra ferdig planert gjennomsnittlig terreng og det kan tillates hems/ramloftstugu. Takvinkelen skal være mellom 25 og 35 grader. Bebyggelsen skal mest mulig underordne seg naturpreget i området med enkel og god utforming, materialbruk og fargevirkning. Tilbygg og uthus skal tilpasses hovedhuset mht. materialvalg, form og farge. Det skal fortrinnsvis benyttes materialer og farger som har samhörighet med omgivelsene (naturstein, tre, skifer, torv).
- m) Det tillates ikke grunnmurer eller andre murflater med større gjennomsnittlig høyde over ferdig planert gjennomsnittlig terreng enn 1 meter. Alle bygninger skal ha saltak og tekkes med ikke-reflekterende materiale.
- n) Vegetasjon bør ikke fjernes unødigg fra tomten med mindre det er nødvendig for oppføring av bygninger og biloppstillingsplass. Nødvendige inngrep skal utføres så skånsomt som mulig.
- o) Med byggesøknad skal det følge situasjonsplan i målestokk 1: 500 som blant annet viser plassering og høyde på hus og uthus, samt høyde på grunnmur, skjæring/fylling, etc.

Retningslinjer for dispensasjonsbehandling for eksisterende fritidsboliger i Inf-områder (gjelder for de områdene som ikke omfattes av regionale villreinplaner, bygdenære områder og buffersone 1 i regional plan for Dovrefjell og sone 2, 3 og 4 i regional plan for Rondane):

Retningslinjene for disse områdene skal styre vedlikehold og endringer på eksisterende fritidsbebyggelse som er bygd utenom regulerte områder.

Innenfor LNF-områdene skal det legges vekt på god landskapstilpasning og stedegen byggeskikk ved oppføring av nye bygninger og anlegg.

For å minimere faren for skader på grunn av flom, erosjon, ras eller steinsprang skal det der dette er aktuelt stilles krav om at nødvendige sikringstiltak (jf. TEK10 §§ 7-2 og 7-3) skal være på plass før tillatelse kan gis, jf. pbl § 11-9 nr. 8.

Totalt bebygd areal på en fritidseiendom skal ikke overstige BYA 150 m², inkludert to uoverbygde parkeringsplasser for to biler på til sammen 30 m². Tiltak innenfor vernetede områder, områder innenfor regionalplan for Dovrefjell og områder innenfor regional plan for Rondane skal ikke overstige BRA 150 m².

Hovedhuset på en fritidseiendom bør ikke overstige BYA 100 m². Det kan i tillegg bygges 1-2 bygninger, som hver for seg ikke bør overstige BYA 30 m².

Hyttene kan oppføres med mønehøyde inntil 5 meter regnet fra ferdig planert gjennomsnittlig terreng.

Det kan tillates hems/ramloft/oppstugu, der dette kan bygges på inntil 1/3 av bygningens lengde. I stedet for hems/ramloft/oppstugu kan bygges hytter med sokkeletasje, med mønehøyde inntil 4,5 meter fra ferdig planert gjennomsnittlig terreng.

Takvinkelen skal være mellom 25 og 35 grader og hovedmøneretning på hovedhus skal som hovedregel følge høydekotene.

Bebyggelsen skal mest mulig underordne seg naturpreget i området med enkel og god utforming, materialbruk og fargevirkning.

Tilbygg og uthus skal tilpasses hovedhuset mht. materialvalg, form og farge og uthus/anneks kan oppføres med areal inntil 30 m² og med mønehøyde inntil 4,5 meter. Det skal fortrinnsvis benyttes materialer og farger som har samhörighet med omgivelsene (naturstein, tre, skifer, torv).

Det tillates ikke grunnmur eller andre murflater med større gjennomsnittlig høyde over ferdig planert gjennomsnittlig terreng enn 1 meter.

Alle bygninger skal ha saltak og tekkes med ikke-reflekterende materiale.

Flaggstenger, skinnende taktekking, store verandaer/terrasser, skjemmende og upassende farger, store vindusflater, osv. har ingen tradisjon i Dovre og vil derfor bryte med resten av kulturlandskapet. Tiltak av denne typen skal ikke tillates.

Inngjerding av fritidseiendommene er ikke tillatt.

Bestemmelser for mindre hus i utmark jf. pbl. § 11-11 nr.1:

Bygningene i utmarka har stor kulturhistorisk verdi. Restaurering og vøling av mindre hus i utmark skal derfor kunne gjøres og en må kunne utvise skjønn når det gjelder individuelle tilpasninger. Bygningene skal holdes i tradisjonell byggestil. Denne bestemmelsen gjelder ikke for gamle tufter eller grunnmurer fra tidligere bebyggelse.

Mindre hus i utmark kan flyttes dersom allmennhetens interesser er tjent med det.

Buer under 15 m² kan utvides til dette arealet dersom naturmangfoldverdier ikke reduseres vesentlig og tiltaket er i tråd med LNF-formålet. Buer over 15m² kan ikke utvides, men de kan restaureres innenfor eksisterende areal.

I tillegg kan det bygges uthus/utedo på maksimalt 5 m².

Tillatelse til oppføring av tilsynsbuer, gjeterbuer og andre mindre hus i utmark blir bare gitt dersom søkeren er et sankelag, beitelag, grunneierlag eller fjellstyret. Bakgrunnen for oppføringen av et slik bygg må være et behov for ettersyn av dyr eller det må tjene allmennhetens interesse, samtidig som området er vanskelig tilgjengelig. Disse buene må ikke overstige 15 m².

Ligger tiltaket innenfor verneområder, skal vernemyndighetene forelegges saken.

6. BRUK OG VERN AV VASSDRAG MED TILHØRENDE STRANDSONE (PBL §11-7 nr 6)

Arealbruk langs vassdraget skal skje i henhold til de rikspolitiske retningslinjene for verna vassdrag. Tiltak som skal fremme allment friluftsliv kan tillates i 100-metersbelte langs vassdrag. Verna vassdrag er angitt som naturområde i plankartet. (mørkere blå farge).

6.1 Bestemmelse om bygging for områder inntil 50m fra vassdrag jf. pbl. § 11-11 nr.5:

For områder langs hoved-vassdraget Gudbrandsdalslågen og verna vassdrag (Grimse og Jora) med sidevassdrag tillates ikke oppført nye bygge- og anleggstiltak i en avstand 50 m fra vannkanten (strandlinjen) målt i horisontalplanet ved gjennomsnittlig flomvannstand, jf pbl § 11-11, nr. 5.

I reguleringsplan kan det fastsettes andre regler som gir anledning til inngrep nærere strandlina, jf. pbl § 1-8 tredje ledd.

Byggeforbudet gjelder ikke for anlegg og tiltak (naust, båtplasser, brygger mv) som er nødvendig for utøving av primærnæring, anlegg for vassforsyning/avløp eller vedlikehold av veger. Slike tiltak skal behandles som ordinær dispensasjonssak.

6.2 Bestemmelse om tiltak på landbrukseiendommer i områder inntil 50m fra vassdrag jf. pbl. § 11-11 nr.4:

Nødvendige bygninger og mindre anlegg med sikte på landbruk (pumpehus o.l) på landbrukseiendommer beliggende i 50m-sonen tillates. (jf. Pbl. §11-11, nr.4)

6.3 Overvannshåndtering

- Ved regulering og søknad om tiltak skal det sikres tilstrekkelig areal for lokal overvannsdisponering og infiltrasjon i grunnen.
- Bygninger og anlegg skal utformes slik at naturlige flomveier bevares og risikoen for overvannsflom reduseres.
- Overvannstiltak skal planlegges som bruks- og opplevingselement i uteareal.
- Blå-grønstruktur, som naturlige vannforekomster, kunstige vannspeil, vegetasjon og parkanlegg, skal være opparbeidet før brukstillatelse blir gitt.
- Åpne strekninger for elver, bekker, vann og dammer skal opprettholdes.
- Utforming av blå-grønstruktur skal gjøres på en slik måte at strukturen ikke hindrer infiltrasjon og fordrøying.
- Grunnforhold med naturlig infiltrasjon skal opprettholdes.

7. HENSYNSONER.

7.1. Sikrings-, støy og faresoner med fareårsak eller miljørisiko. PBL §11-8a :

7.1.1. Område for grunnvannsforsyning H120 (sikringssoner):

I plankartet er vist 5 område for sikring av grunnvannsuttak:

H120_1 Grunnvannsområde Hjerkins

H120_2 Grunnvannsbrønn Dombås

H120_3 Grunnvannsbrønn Dovre

H120_4 Grunnvannsområde Dovreskogen

H120_5 Grunnvannsområde Bergsgrende

Sikringssoner for grunnvann er fastsatt i medhold av Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften) av 2004 og i medhold av Matloven fra 2003.

7.1.1 Bestemmelse om hensynssoner grunnvann H120 jf pbl. § 11

8 a.

I disse områdene skal det ikke gjøres tiltak som på noen måte kan forurense grunnvannet jf. Pbl. § 11 8 a.

7.1.2 Støysoner

Anbefalte støygrenser i tabell 2 i ”retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging, T1442” gjelder ved planlegging av ny bebyggelse eller nye anlegg.

Retningslinje om støykartlegging:

Før utbygging i bane-anleggenes nærområde skal støykartlegging gjennomføres og legges til grunn for beskrivelse av nødvendige tiltak i samsvar med T1442.

Dette gjelder for følgende anlegg: **Øian skytebane og Dovre & Dovreskogs skytebane.**

7.1.3 Bestemmelse i støysoner, jf pbl. § 11

8 a):

Innenfor disse hensynssonene må tiltak oppfylle krav fra Miljøverndepartementet gitt i retningslinjer for behandling av Støy T1442.

7.1.4 Faresoner jf PBL §11-8 a):

I plankartet er angitt faresoner for høyspenningsanlegg og skredutsatte områder.

7.1.4.1 Bestemmelser til faresone langs el.ledning H370_1, jf pbl. 11

8 a: All aktivitet i linjebeltet som bygging, graving, fjellsprenkning, masseforflytning og lignende, skal på forhånd være forelagt netteier til uttalelse.

Ved utarbeidelse av reguleringsplan etter kapittel 12 skal fareområde kartfestes. Innenfor denne sonen er ikke tillatt å oppføre nye bygninger av noe slag. jf PBL §11 8 a

7.1.4.2 Bestemmelse til aktsomhetsområde skred H310_ 1 471, jf. pbl. § 11 8 a):

Områdene er angitt i samsvar tematisk kartutsnitt for ras- og flomfare, andre fareområder. Innenfor fareområde er det ikke tillatt å gjennomføre tiltak og anlegg som nevnt i PBL § 20 1 og §20 2, dersom annet ikke er bestemt i planbestemmelsene med hensyn til skredfare. Dersom det skal oppføres bygninger eller gjennomføres anleggsarbeid innenfor områdene skal reell skredfare kartlegges og eventuelle sikringstiltak gjennomføres.

Det tillates ikke byggetiltak (jf pbl § 1-6) innenfor hensynssone skred før det er dokumentert tilstrekkelig sikkerhet jf gjeldene sikkerhetskrav gitt i byggteknisk forskrift. Tilstrekkelig sikkerhet må dokumenteres gjennom en faglig etterprøvbart dokumentasjon som enten friskmelder arealet eller som gir krav om tilstrekkelig sikringstiltak. Dersom det er behov for sikringstiltak for å dokumentere tilstrekkelig sikkerhet, må dette være etablert og i drift før byggetiltak kan igangsettes. Nødvendig drift og vedlikehold av sikringstiltaket må også være avklart før oppstart byggetiltak.

7.1.4.2 Bestemmelse til aktsomhetsområde flom H320_ 1 471, jf. pbl. § 11 8 a):

Områdene er angitt i samsvar tematisk kartutsnitt for ras- og flomfare, andre fareområder. Innenfor fareområde er det ikke tillatt å gjennomføre tiltak og anlegg som nevnt i PBL § 20 1 og §20 2, dersom annet ikke er bestemt i planbestemmelsene med hensyn til skredfare. Dersom det skal oppføres bygninger eller gjennomføres anleggsarbeid innenfor områdene skal reell skredfare kartlegges og eventuelle sikringstiltak gjennomføres.

Det tillates ikke byggetiltak (jf pbl § 1-6) innenfor hensynssone skred før det er dokumentert tilstrekkelig sikkerhet jf gjeldene sikkerhetskrav gitt i byggteknisk forskrift. Tilstrekkelig sikkerhet må dokumenteres gjennom en faglig etterprøvbart dokumentasjon som enten friskmelder arealet eller som gir krav om tilstrekkelig sikringstiltak. Dersom det er behov for sikringstiltak for å dokumentere tilstrekkelig sikkerhet, må dette være etablert og i drift før byggetiltak kan igangsettes. Nødvendig drift og vedlikehold av sikringstiltaket må også være avklart før oppstart byggetiltak.

7.2 Sone med særlig hensyn til landbruk, reindrift, friluftsliv, grønnstruktur, landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø med angivelse av interesse (PBL §11- 8c).

7.2.1 Hensynsoner med særlig hensyn til friluftsliv:

Det er i plankartet angitt følgende soner med retningslinjer der særlig hensyn til friluftsliv gjelder:

Skiløypenett Dombås
Skiløypenett Dovre

7.2.2. Hensynsoner med særlig hensyn til landskap:

I plankartet er angitt to hensynssoner for bevaring av nasjonalt verdifulle kulturlandskap:

H570_1 Grimsdalen

H570_2 Bergsgrenden/Øverbygde

Innenfor disse sonene er det kun tillatt bygging i forbindelse med landbruk/stedegen næring. Plassering og utforming av bygninger og anlegg skal tilpasses lokal byggeskikk.

Det verdifulle kulturlandskapet skal forvaltes slik at kulturminner og kulturmiljø, biologisk verdifulle miljøer, jordbruksareal, tilgjengelighet og den visuelle opplevelsen av landskapet opprettholdes som grunnlag for landbruk, kunnskap, opplevelse, verdiskaping, rekreasjon og friluftsliv.

- Alle tiltak etter pbl § 20-1 og 20-1 skal planlegges og vurderes ut fra områdets verdier, Ved godkjenning av tiltaket kan det settes vilkår for utforming og lokalisering. - Konsekvensene av varige fysiske inngrep skal synliggjøres. Hvilken dokumentasjon som skal legges ved søknaden vil variere avhengig av type sak, og skal avklares med kommunen

- Søknader og meldinger om tiltak som vil kunne få konsekvenser for kulturlandskapet skal sendes til uttalelse til regionale myndigheter eller statlige sektormyndigheter som kan bli berørt

- Innenfor det verdifulle kulturlandskapsområdet skal det føres en streng dispensasjonspraksis. Alle vedtak om dispensasjon skal oversendes til berørte regionale myndigheter eller statlige sektormyndigheter som vil kunne vurdere å påklage vedtaket

- Gamle ferdselsveger skal beholdes i størst mulig grad med dagens linjeføring, kurvatur, bredde og kantvegetasjon. Der det av hensyn til trafiksikkerhet eller framkommelighet må

gjøres tiltak, bør disse gjennomføres så skånsomt som mulig. Gamle geiler og stier bør ryddes og tilrettelegges for ferdsel

- Ved planlegging av veger og anlegg for teletjenester og energioverføring skal det stilles krav til estetisk kvalitet og utforming.

7.2.2 Retningslinje om skjøtsel og tiltak i seterområdene jf. Pbl §11-8 c)::

I områdene med seterbebyggelse skal setervollene (området mellom og rundt bygningene) holdes mest mulig fri for trær og busker. Gjengroing bør hindres ved beiting, hogst og kultivering.

Steingjerder, rydningsrøyser og liknende bør bevares og vedlikeholdes.

Tiltak i seterområdene må tilpasses naturpreget og eksisterende bebyggelse.

Utforming av nybygg, tilbygg eller ombygginger må utføres på en slik måte at setrene ikke mister sitt særpreg. Seterhus, fjøs og låve er naturlig del av et seteranlegg, og disse tillates ikke omdisponert. Utvendige reparasjoner, vedlikehold og evt påbygg skal utføres med tradisjonelle materialer. Utvendig maling med dempet fargebruk, fortrinnsvis jordfarger. Takmaterialer skal fortrinnsvis ha mørke matte farger.

Bruksendring kan likevel godkjennes dersom dette inngår som en del av tilleggsnæring i form av seterturisme som et reiselivsprodukt.

7.2.3 Hensynssoner for bevaring av naturmiljø.

I plankartet er angitt svært viktige (Naturtyper med nasjonal verdi/A og B-verdi) områder som angir spesielt hensyn til naturverdier og biologisk mangfold:

7.2.3 Bestemmelser for bevaring av naturmiljø jf.pbl.§11 8c):

I disse områdene(H560_1 til H560_15) skal naturverdiene vektlegges og bygging, nydyrking, beitekultivering, masseuttak, råstoffutvinning og lignende tiltak/inngrep er ikke tillatt. Ved skogsdrift skal det tas hensyn til naturinteressene i disse områdene og etablering av nye skogsbilveger bør unngås, jf. pbl § 11 8 c).

7.3. Hensynssoner for båndlegging etter naturmangfoldloven og lov om kulturminner. (PBL §11-8 d).

I hensynssonene H730 ligger kulturminner som er automatisk fredet eller vedtaksfredet etter lov om kulturminner §§ 4, 6, 8 og 15. Arealet er båndlagt etter kulturminneloven. Inngrep i grunnen eller andre tiltak som kan virke inn på det automatisk fredete kulturminnet er ikke tillatt uten dispensasjon fra kulturminneloven. Alle tiltak utover ordinært vedlikehold på fredete bygninger krever dispensasjon fra kulturminneloven.

7.3.1. Hensynssoner for båndlegging etter naturmangfoldloven:

I plankartet er angitt områder som er båndlagt etter naturmangfoldloven:

- **Rondane nasjonalpark**
- **Dovre nasjonalpark**
- **Grimsdalen landskapsvernområde**
- **Dørålen landskapsvernområde**
- **Vesle Hjerkinns landskapsvernområde**
- **Dovrefjell Sunndalsfjella nasjonalpark**
- **Fokstugu landskapsvernområde**
- **Hjerkinns landskapsvernområde**
- **Fokstugu naturreservat**
- **Flåman naturreservat**
- **Hjerkinnholen naturreservat**
- **Haukskardtjønn naturreservat**
- **Veslehjerkinntjønnin naturreservat**
- **Kattuglehø naturreservat**
- **Grimsdalsmyrin naturreservat**
- **Mesætermyre naturreservat**

7.3.1 Bestemmelse til hensynssone for båndlegging etter naturmangfoldloven, jf. Pbl § 11-8 d).

Tiltak innenfor disse områdene skal behandles i samsvar med verneforskrift for det respektive område av vernemyndighet (Nasjonalparkstyre).

7.4. Hensynssone hvor gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde (PBL §11-8 f)

7.4.1. bestemmelse til hensynssone for gjeldende reguleringsplaner jf. pbl.§ 11-8 f.):

I plankartet er angitt hensynssone for alle regulerte områder der reguleringsplan fortsatt skal gjelde.

Reguleringsplanene er lagt inn i eget planregister i samsvar med pbl. §2-2. registeret blir ajourført fortløpende.